

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล
จังหวัดลพบุรี

ศิริประภา พัดลม

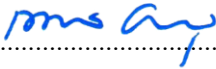
การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2564

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล
จังหวัดลพบุรี

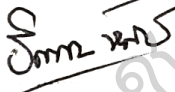
ศิริประภา พัดลม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาล
ไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี
เสนอโดย นางสาวศิริประภา พัดลม เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

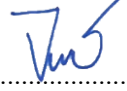

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรรัตน์ บริสุทธิ์)
วันที่ 17 เดือน กันยายน พ.ศ. 2564

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติภูมิ หมั่นมี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง
ชื่อนักศึกษา	ศิริประภา พัดลม
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 51 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์ข้อมูลบรรยายเชิงคุณภาพ (content analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล หลักการกระจายอำนาจ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักการรับผิดชอบต่อผู้รับบริการตามลำดับ

2. ปัญหา และอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน 1) หลักการตอบสนอง ในการให้บริการประชาชน เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่าง ๆ บางภารกิจไม่สามารถผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ประชาชนจึงต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตนเอง ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ 2) หลักการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชาคม ทำให้การแสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ปัญหาและความต้องการของประชาชนส่วนน้อย 3) หลักการกระจายอำนาจ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวจึงไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน 4) หลักความเสมอภาค เกิดจากความสนทนสนม พวกพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค การบริหารงานซึ่งมาจากคนละฝ่ายคนละพวก ก็จะได้รับบริการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีการกีดกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้การปฏิบัติต่อกันไม่เสมอภาค 5) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ไม่ปฏิบัติตาม

เสียงข้างมากและข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติ ซึ่งต้องมีการหาข้อยุติร่วมกัน
อันจะเป็นประโยชน์ต่อทุก

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, การบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำหลักธรรมมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มจนสำเร็จเรียบร้อย ตลอดจนคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการอย่างดีแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือทั้ง 3 คน ประกอบด้วย นายภีระพัฒน์ กลิ่นจันทร์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต และอาจารย์ ดร.อังคณา อุดมพันธ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและกรุณาตรวจทานปรับแก้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทั้ง 3 คน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวุฒิ หมั่นมี ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง กรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์ กรรมการ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยให้การวิจัยให้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญจนทำให้งานวิจัยสำเร็จ ลุล่วง ไปด้วยดี และการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ต่อไป

ศิริประภา พัดลม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล.....	7
ความหมายของหลักธรรมาภิบาล.....	7
องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล.....	15
ประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ.....	17
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	18
ความหมายการบริหารจัดการ.....	18
องค์ประกอบของการบริหารจัดการ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการ.....	22
การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New public management).....	23
ความหมายของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.....	23
องค์ประกอบของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.....	24
แนวคิดของการจัดการภาครัฐแนวใหม่.....	25
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดา จังหัดลพบุรี	26
ด้านกายภาพ.....	26
ด้านการเมือง/การปกครอง.....	29
ประชากร.....	29
การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดา จังหัดลพบุรี.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหาร	
ส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี.....	42
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ปัญหา และอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ	
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน.....	62
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	77
ภาคผนวก ข การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	88
ภาคผนวก ค การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (ค่า IOC)	91
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	96
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	101

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม.....	36
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตาราง 3	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ภาพรวม.....	45
ตาราง 4	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักประสิทธิผล.....	45
ตาราง 5	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักประสิทธิภาพ.....	47
ตาราง 6	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักการตอบสนอง.....	49
ตาราง 7	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักภาระรับผิดชอบ.....	50
ตาราง 8	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักความโปร่งใส.....	52
ตาราง 9	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้าน หลักการมีส่วนร่วม.....	54
ตาราง 10	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักการกระจายอำนาจ.....	56
ตาราง 11	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักนิติธรรม.....	57
ตาราง 12	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักความเสมอภาค.....	59
ตาราง 13	ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ.....	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพ 2 แผนที่ตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดาล จังหวัดลพบุรี.....	27
ภาพ 3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน.....	27

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) เพื่อแก้ปัญหาเรื่องไร้ประสิทธิภาพ และการคอร์รัปชันของรัฐบาล ในประเทศกำลังพัฒนา สำหรับประเทศไทยแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้หลังวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 เป็นต้นมา เนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund (IMF)) ระบุให้รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง (Good governance) ให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ได้นำแนวคิดเรื่อง (Good governance) มาใช้ในระบอบราชการไทย (สุพจน์ ทรายแก้ว, 2553, หน้า 107)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ออกมาบังคับใช้โดยมีเจตนารมณ์อันสำคัญ คือ การปฏิรูปการเมืองโดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ 1) ขยายสิทธิเสรีภาพ และส่วนร่วมของพลเมืองในการเมือง 2) เพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชนเพื่อให้เกิดความสุจริตและโปร่งใสในระบอบการเมือง และ 3) ทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้รัฐบาลต้องมีการออกกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542, หน้า 15) และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (2546, หน้า 2) ในเรื่องของธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 10 ประการ คือ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการระับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ทั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงาน/หน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ และสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทยภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 - 2550 และ พ.ศ. 2551 - 2554) เพื่อให้ระบบราชการไทยมีการพัฒนาและความก้าวหน้าให้มีการปรับเปลี่ยนอย่างเป็นรูปธรรม ยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเป็นการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ และหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวได้มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องโดยมีการบัญญัติหลักการนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 ในหมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทยโดยบัญญัติไว้ในมาตรา 74 กำหนดให้บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์รวมตลอดจนอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 สิ้นสุดลง จนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการบังคับใช้หลักธรรมาภิบาลก็ยังคงเป็นหลักการที่สำคัญต่อการบริหารจัดการประเทศ โดยหลักธรรมาภิบาลได้ถูกกำหนดไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ อันเป็นการกำหนดให้รัฐพึงปฏิบัติ เพื่อเป็นกรอบในการ

พัฒนาประเทศ ซึ่งมาตรา 65 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายและสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ”

หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาล (Good governance) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ซึ่งประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ รวมถึงการจูงใจให้ใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในแต่ละปี และการมีโอกาสดำเนินการประเมิน เพื่อได้รับประโยชน์ค่าตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษหรือที่เรียกว่าโบนัส ประจำปีในระดับที่สูง ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดแรงกระตุ้นให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดี เช่น การกำหนดระยะเวลา การให้บริการประชาชน การลดขั้นตอนการให้บริการประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ซึ่งทำให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันมีความแตกต่างจากการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากเดิม (พ.ศ. 2542 - 2546) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารราชการ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทบจะไม่มีหรือไม่มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่สามารถตรวจสอบได้รวมถึงไม่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งการให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน (อรทัย ทวีระวงษ์, 2557, หน้า 2 - 4)

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จึงมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญ ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นห้วยหิน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการ ก็จำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาท หน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสียสละ และเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารงาน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นห้วยหิน ได้รับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ (เงินรางวัลประจำปีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในมิติต่าง ๆ และการได้รับการ

ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ได้รับรางวัล ITA Awards 2019 จากนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เนื่องจากได้รับผลการประเมินคุณธรรมโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มีคะแนน 95 คะแนนขึ้นไป) และพบประเด็นปัญหาในระดับผู้ปฏิบัติงาน คือผู้ปฏิบัติงานไม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เมื่อได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักธรรมาภิบาลด้านใดด้านหนึ่ง ไม่เกิดการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของผู้ปฏิบัติงานรวมถึงประชาชนผู้มารับบริการ และไม่มีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างทันถ่วงที ไม่มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2562, หน้า 2)

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นความสำคัญในประเด็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานการพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

คำถามการวิจัย

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

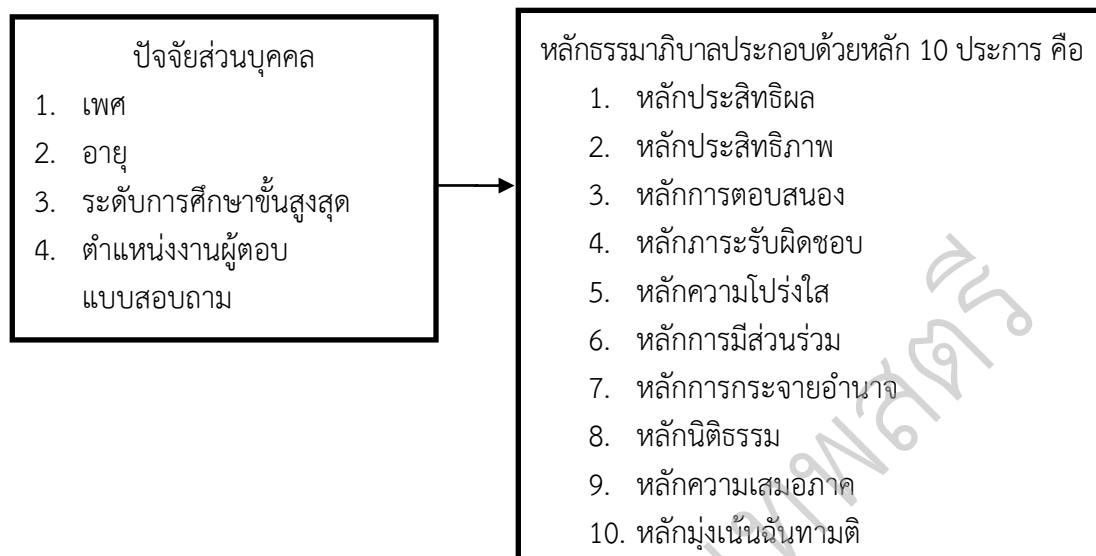
1. เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 9) ประกอบด้วยหลัก 10 ประการ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐ จากแนวคิดหลักของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดหลักธรรมาภิบาลไว้ 10 หลัก ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิผล 2) หลักประสิทธิภาพ 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 9)

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ทั้งหมด 51 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563)

2.1 ประชากรเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้ปฏิบัติงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ทั้งหมด 51 คน

2.2 ประชากรเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากการกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องศึกษา ประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหาร 1 คน 2) หัวหน้าส่วน 1 คน 3) ข้าราชการ 2 คน 4) สมาชิกสภา 1 คน รวม 5 คน ได้แก่

2.2.1 นายสมคิด พ่วงโพธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

2.2.2 นายนิวัฒน์ กมลเพชร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

2.2.3 นายภานุวัฒน์ แก้วแหมม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

2.2.4 นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

2.2.5 จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่
ทำการศึกษากองคการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี
4. ขอบเขตด้านเวลา
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2563 ถึง มีนาคม 2564 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานภาครัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี
2. ทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานภาครัฐ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ และมุ่งจัดสรรทรัพยากรขององค์การอย่างคุ้มค่าอย่างเป็นระบบตาม กฎหมาย ระเบียบ มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรม ต่อประชาชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของส่วนรวม ตลอดจนมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ ประกอบด้วย 10 ประการดังนี้

1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณ รวมถึงสามารถดำเนินการเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนโดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานรวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารจัดการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ที่มีกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิค และเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม แก่องค์กรสามารถใช้ทรัพยากร ด้านต้นทุน ด้านแรงงาน และระยะเวลาก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

3. หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการแก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ได้รับความไว้วางใจ รวมถึง การตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

4. หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยความ

รับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

5. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา สามารถชี้แจงได้เมื่อประชาชนมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารไม่ต้องห้าม ตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินงานกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

6. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ เสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการ พัฒนา

7. กระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร ภารกิจ มอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

8. หลักนิติธรรม (Rule of law) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ไปใช้ในการบริหารงานภายในองค์กรด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9. หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ให้บริการแก่ประชาชนผู้มารับบริการต่าง ๆ และการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งไม่มีการแบ่งแยก เพศชายหรือหญิง เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การฝึกอบรม การศึกษา และอื่น ๆ

10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus oriented) หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการหาข้อตกลงทั่วไป ภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ
3. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด เป้าหมายสำคัญคือคาดหวังเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ดังนั้นการที่แต่ละองค์กรจะเดินทางไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้นได้ต้องเริ่มต้น จากการวางระบบบริหารภายในองค์กรให้มั่นคงก่อน ซึ่งธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในทุกประเภท จึงได้มีผู้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของธรรมาภิบาล

1. ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลว่า หมายถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้ความสามารถและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภัยอันตรายที่หากมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความร่วมมือ อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, 2542, หน้า 26)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดสำคัญที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากเป็นหลักการที่ครอบคลุมกว้างขวางทั้งมิติทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ดังนั้นการบริหารธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ธรรมาภิบาลยังเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลายเพื่อช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้

สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศอีกด้วย (ธัญวาทญาณันท์ คำมูล, 2559, หน้า 16)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดใหม่ที่เข้าใจได้ไม่ถนัดนัก เพราะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงตัวโครงสร้างของสถาบันการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ธรรมาภิบาลเป็นเรื่องของการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐที่เกิดคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามในสังคมสำหรับการพัฒนาประเทศ ธรรมาภิบาลจึงเป็นมากกว่านโยบายชุดหนึ่งที่ไม่สามารถนำประยุกต์ได้ทันทีเหมือนนโยบายทั่ว ๆ ไป แล้วยุทธศาสตร์ธรรมาภิบาลไม่เคยสมบูรณ์และหยุดนิ่ง โดยเฉพาะธรรมาภิบาลแบบตะวันตกนั้นมิใช่เสาหลักที่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ (สมบูรณ์ ศิริประชัย, 2552, หน้า 1 - 112)

ความหมายของธรรมาภิบาล (good governance) ปรากฏการณ์ที่ทำให้คำว่า “ธรรมาภิบาล” ได้รับความสนใจมีการใช้ในวงวิชาการอย่างจริงจังและเป็นทางการเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานในระดับสากลว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นทางการ ได้แก่ เอกสารรายงานซาราในแอฟริกา (sub - sahara africa: from crisis to sustainable growth) ตีพิมพ์ระหว่าง ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532) เป็นการรายงานของธนาคารโลกในยุคแรก ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ มีธรรมาภิบาล และการฟื้นฟูสถานการณ์ของ IMF ในการให้ประเทศต่าง ๆ กู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ข้อเสนอว่า กฎหมายสำคัญอีกประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน คือ การที่ประเทศนั้น ๆ มีการจัดการปกครองและมีการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะที่ได้ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด ดูเหมือนว่าจะเป็นความเชื่อจริงของธนาคารโลกที่กล่าวว่า ปัญหาหลักของการพัฒนาในอนุภูมิภาคนี้ ได้แก่ จุดอ่อนของระบบ governance ต่อมาก็มีผู้ชำนาญการอย่างรวดเร็วว่าเรื่องนี้ไม่ใช่แอฟริกาเท่านั้น แต่เป็นปัญหาร่วมของชาติต่าง ๆ ทั่วไป ฉะนั้น ธรรมาภิบาล หรือ good governance จึงกลายเป็นความคาดหวังเป็นคำตอบ และกลายเป็นองค์ประกอบที่จะขาดเสียไม่ได้ประการหนึ่งของสูตรการพัฒนา (development management) ในนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย (ปฐม มณีโรจน์, 2554, หน้า 352)

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย มีทั้งความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน ซึ่งคำที่ใช้ในความหมายที่เกี่ยวกับคำว่าธรรมาภิบาล (Good Governance) ทั้งจากหน่วยงานรัฐ และนักวิชาการ ซึ่งในประเทศไทยมีการนิยามชื่อเรียกอย่างหลากหลาย เช่น การจัดการปกครอง การปกครองที่ดี ธรรมรัฐ ธรรมราชูร์ สุประชาสันการ การบริหารจัดการที่ดี ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล บรรษัทภิบาล การกำกับดูแลกิจการที่ดี ผู้วิจัยขอนำเสนอพร้อมทั้งความหมาย ดังนี้

ธนาคารโลก (World Bank, 1992) ได้ให้ความหมายว่า Good Governance หมายถึงวิธีการหรือ แนวทางที่ดีที่สุดในการใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างชาญฉลาดเพื่อการพัฒนา

โคฟี อันนัน (Kofi Annan, 2000) ได้ให้ความหมาย ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางการบริหารงานของรัฐบาลที่ก่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม สร้างเสริมประชาธิปไตย การดำเนินงานมีความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล มาจาก คำว่า ธรรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า คุณความดี ความยุติธรรม ความถูกต้อง และอภิบาล หมายความว่า บำรุงรักษา, ปกครอง ดังนั้น ธรรมาภิบาล ตามศัพท์บัญญัติ ราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการปกครองที่ดี (Good Governance)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 1 - 52) ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัด ระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รัก สามัคคีและ ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมา ในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะ สำคัญของ คัดสรรความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน

เสน่ห์ จุ้ยโต (2557, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิด การบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การบริหารองค์การภาครัฐมีความสอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ทางการเมืองใน ระบบประชาธิปไตย ได้แก่ มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเสมอภาคในการรณรงค์หาเสียง มีฝ่ายค้านที่เข้มแข็งมีอิสระในการตัดสินใจ ปลอดภัยจากการคุกคาม มีเสรีภาพของสื่อมวลชน มีเสรีภาพในการประชุม ประท้วง มีเสรีภาพในการตั้งกลุ่มการเมืองและสมาคม มีเสรีภาพทางศาสนา ปลอดภัยจากภัยคุกคามทางการเมือง มีความเสมอภาคในกฎหมาย และมีรัฐบาลที่ซื่อสัตย์ยึดถือ ประโยชน์ของ ประชาชนเป็นสำคัญ จึงนับได้ว่า ธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือและแนว ทางการ ดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการ สร้าง ความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง เพื่อให้ ประเทศมี พื้นฐานระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้าง และกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

ปธาน สุวรรณมงคล (2558) ได้ให้ความหมายคำว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good governance ในความหมายกว้าง ๆ หมายถึงการปกครองหรือการบริหารที่ดี ที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ ต่อประชาชน สังคม ประเทศชาติหรือองค์กรนั้น แต่หากพิจารณาให้แคบเข้า คำว่า ธรรมาภิบาล หรือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมรัฐ ธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม รวมกับ อภิบาล หมายถึงวิธีการที่ดีในการใช้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร

สรุป จากคำนิยามขององค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล มาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวความคิด ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง การบริหาร จัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกัน ละคร้อย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน

ให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ ตลอดจนวิธีการดำเนินการที่ดีในการจัดการองค์การอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความ โปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ มุ่งประโยชน์สุขให้เกิดกับประชาชน และการมุ่งจัดสรร ทรัพยากรขององค์การอย่างคุ้มค่าเป็นระบบตาม กฎหมาย มีการดำเนินงานที่เป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความ ต้องการของส่วนรวม ตลอดจนมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

2. องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

สำนักนายกรัฐมนตรี ภาคราชการได้ริเริ่มดำเนินการสร้าง “ธรรมาภิบาล” ขึ้น กล่าวคือ ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้กับ หน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยระเบียบนี้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของ รัฐ ดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่

1. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยยึดถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่อำนาจอธิปไตยหรืออำนาจของบุคคล

2. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยตรงค้ำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนา ตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพ สุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันละกันของคนในชาติ โดย ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์การทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมี กระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความชัดเจน

4. หลักความมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความ คิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็น การได้ สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ และ การแสดงประชามติ

5. หลักความรับผิดชอบต่อ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อ สังคม การใส่ใจในปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการ เคารพในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารและใช้ทรัพยากรที่มีข้อจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์ สินค้าบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาส (2557, หน้า 86) ซึ่งได้จำแนกองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาไว้ 8 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม 7) หลักความมั่นคง และ 8) หลักความคุ้มค่า โดยหลักการทั้ง 8 ประการดังกล่าวจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือ การมีผู้เรียนที่มีคุณภาพหรือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

ต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้นโดยได้บัญญัติหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย 10 หลัก ได้แก่

- 1) หลักการตอบสนอง
- 2) หลักประสิทธิภาพ
- 3) หลักการตอบสนอง
- 4) หลักการรับผิดชอบต่อ
- 5) หลักความโปร่งใส
- 6) หลักการมีส่วนร่วม
- 7) หลักการกระจายอำนาจ
- 8) หลักนิติธรรม
- 9) หลักความเสมอภาค
- 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด ๓ มาตรา 74 วรรคหนึ่ง “บุคคลผู้เป็น ข้าราชการ ลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” โดยรัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยพัฒนาระบบงานภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐให้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ และจัดระบบงานราชการและงานของรัฐเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไป อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยนำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) ที่นำมาปรับใช้ในหน่วยงานภาครัฐประกอบด้วย 10 หลักการ ได้แก่

1. หลักประสิทธิผล (effectiveness)
2. หลักประสิทธิภาพ (efficiency)
3. หลักการตอบสนอง (responsiveness)

4. หลักการรับผิดชอบ (accountability)
5. หลักความโปร่งใส (transparency)
6. หลักการมีส่วนร่วม (participation)
7. หลักการกระจายอำนาจ (decentralization)
8. หลักนิติธรรม (rule of Law)
9. หลักความเสมอภาค (equity)
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (consensus oriented)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2552, หน้า 9) กำหนดหลักธรรมาภิบาลไว้ 10 ด้าน ด้วยกัน ประกอบด้วย

1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการ ตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ประวิช นิลวัชรมณี (2556), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการ ปฏิบัติงานโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ดวงตา ราชอาษา (2558); วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) การแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความ สำคัญในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตาภา เร่งมีศรีสุข (2558); ประวิช นิลวัชรมณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

5) หลักความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตาภา เร่งมีศรีสุข (2558); ประวิช นิลวัชรมณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทางร่วม การแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตาภา เร่งมีศรีสุข (2558); ประวิช นิลวัชรมณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากรและภารกิจจากส่วนราชการ ส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการ ให้แก่บุคลากรโดยมุ่งเน้นการ สร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ประวิช นิลวัชรมณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

9) หลักความเสมอภาค (Equity) การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/ หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้จำแนกหลักธรรมาภิบาล โดยแบ่งออกเป็น 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ(Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) และหลักการตอบสนอง (Responsiveness)

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักความเสมอภาค (Equity)

3. ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และหลักการมีส่วนร่วม/การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2555 ความหมายของหลักการย่อย มีดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

1.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ดังนั้นจึงต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

1.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และมีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

2.1 หลักการะรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งมีการจัดวางระบบรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

2.2 หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

2.3 หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

2.4 หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

3. ประชากรรัฐ (Participatory State)

3.1 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

3.2 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) และการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอข้อปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมแก้ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)

4.1 หลักคุณธรรม (Morality) และหลักจริยธรรม (Ethics) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

I (Integrity)	ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
A (Activeness)	ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวก และมีจิตบริการ
M (Morality)	มีศีลธรรม คิดเชิงบวก และมีจิตบริการ
R (Responsiveness)	คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง
E (Efficiency)	มุ่งเน้นประสิทธิภาพ
A (Accountability)	ตรวจสอบได้
D (Democracy)	ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย
Y (Yield)	มุ่งผลสัมฤทธิ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

กลไกรัฐเป็นส่วนที่เชื่อมโยงองค์ประกอบของสังคมทั้ง 3 ส่วนเข้าด้วยกัน คือ ประชาสังคม (Civil society) ภาคธุรกิจเอกชน (Private sector) และภาครัฐ (State หรือ Public sector) ดังนั้น การที่สังคมมีกลไกภาครัฐที่ดีก็จะเป็นกลไกแกนในการสร้างความสมดุลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมให้ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขพร้อมทั้งสังคมมีเสถียรภาพ กลไกภาครัฐที่ดีมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการบริหารประเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบของโครงสร้างอำนาจหน้าที่ 3 ด้าน คือ กลไก ประชากรรัฐ ด้านการเมือง (Political governance) หมายถึง กระบวนการกำหนดนโยบายที่มีผลต่อประชาชนในประเทศ ได้แก่ รัฐสภาหรือฝ่ายการเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้แทนจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือแต่งตั้ง และกลไกบริหารรัฐกิจหรือภาคราชการ (Administrative governance) หมายถึง กลไกและ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงนโยบายและทรัพยากรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเที่ยงธรรม ซึ่งจะผ่านทางกลไกการกำหนดนโยบายและหน่วยงานปฏิบัติ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, หน้า 29 - 30)

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางหลังจากมีเหตุการณ์วิกฤติทางเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยแนวคิดเรื่องการจัดการปกครองและการจัดการปกครองที่ดีได้รับการรณรงค์อย่างมาก โดยสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระดับโลก (พหุติสาณ ชุมพล, 2546, หน้า 130)

1. หลักธรรมาภิบาลในประเทศไทย แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล ได้ถูกนำมาใช้ในประเทศไทยตามข้อมูลอ้างอิง ดังนี้

สำหรับหลักธรรมาภิบาลในประเทศไทยนั้นได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาในช่วง พ.ศ. 2539 - 2540 โดยองค์การพัฒนาในประเทศไทย รวมถึงนักวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้หยิบยกปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการมีระบบบริหารจัดการที่ไม่ดี และแนวทางการสร้างระบบที่ดีขึ้นมาเป็นประเด็นใน การสร้างความเข้าใจ และระดมความเห็นจากประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมไทย เป็นผลให้ภาคประชาชนภาค ประชาสังคมเกิดการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง 51 เพราะในปี พ.ศ. 2540 ภาคราชการ เกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ซึ่งภาควิชาการและผู้ได้รับผลกระทบเห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่ง เกิดจากความหย่อนประสิทธิภาพของการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการการกำหนด นโยบายสาธารณะ และการทุจริตมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบ ของภาคราชการทั้ง ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สถาบันวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ (TDR) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจและต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) นำผลการศึกษาและ ข้อเสนอแนะดังกล่าวมาจัดทำบันทึกเรื่องการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดีเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอแนะให้ออกเป็นระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ได้ประกาศ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และเริ่มมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม 2542 ซึ่งนับได้ว่าเป็นก้าวแรกในการวางฐานการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล (ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, 2542, หน้า 26)

แนวความคิดเรื่องธรรมาภิบาลกับโลกาภิวัตน์ นับว่าเป็นเรื่องที่เพิ่งมีการกล่าวถึงกัน อย่างจริงจัง โดยหลังจากวิกฤติการณ์การเงินในเอเชีย เมื่อปี 1997 (พ.ศ. 2540) คือ องค์การระหว่าง ประเทศ เช่นธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งสององค์กรมีบทบาทสำคัญในการ ผลักดันวาระของธรรมาภิบาลให้เป็นวาระของโลกในแง่ของมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ การเงินในเอเชียนั้น ก็เพราะประเทศในภูมิภาคแถบนั้นไร้ซึ่งธรรมาภิบาล ด้วยเหตุนี้ ธนาคารโลก และ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ จึงได้เสนอแนวทาง “ธรรมาภิบาลระดับโลก” (Global Governance) ที่พยายามผลักดันให้ประเทศแถบเอเชียและประเทศอื่น ๆ พยายามเดินตามกรอบของ

ธรรมาภิบาล เพราะประเทศกำลัง ธนาคารโลกดูเป็นองค์กรที่โลกเชื่อมั่น เพราะก่อนหน้าวิกฤติการณ์ทางการเงินในปี 1997 ธนาคารโลกได้ตีพิมพ์เผยแพร่เอกสารชี้ให้เห็นถึง “ธรรมาภิบาลกับการพัฒนา”

2. ธรรมาภิบาลสำหรับการบริหารท้องถิ่น

“หลักธรรมาภิบาล” หรือ “good governance” ซึ่งกำหนดให้ทุกภาคส่วนราชการ มีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมอำนวยความสะดวกและให้บริการ แก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ และการ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจาก สภาพปัญหา และข้อจำกัดในการบริหารงานปัจจุบัน แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญกับ ประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลพยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็น ได้ชัด เช่น การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การ บริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมี การปรับลดขนาด ของหน่วยราชการ ปรับปรุงการให้บริการสร้างความประทับใจให้กับผู้มาใช้บริการ และตอบสนอง ความต้องการของประชาชนมีการพัฒนา การคัดเลือกบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพ และผลงานขณะเดียวกันที่ผ่านมามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบสภาพปัญหา ข้อจำกัดในการ บริหารงาน เช่น ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวทาง ปฏิบัติของ ข้าราชการประจำและฝ่ายการเมือง รวมถึงความไม่ยุติธรรมในการบริหารจัดการ ขาดการ มีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานอันเป็นการบริหารจัดการที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม มี ความซับซ้อน ทั้งในเรื่องโครงสร้างอำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดประสิทธิภาพไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ สู่ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

4. ประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ

ธรรมาภิบาลเป็นหลักหลักการที่มีความสำคัญของทุกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน เนื่องจากธรรมาภิบาลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกัน และเป็นแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ตั้งอยู่ในความ ถูกต้อง เป็นธรรม ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการจึงมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

4.1 ประโยชน์ต่อองค์การ

4.1.1 ทำให้องค์การมีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว ทันต่อสถานการณ์ ปัจจุบัน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ทั้งภายในและภายนอก

4.1.2 ทำให้การบริหารจัดการขององค์การมีกลไกและกฎเกณฑ์ในการบริหาร จัดการที่ดี มีระบบ มีความโปร่งใส มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน อันนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือและความ ศรัทธาต่อองค์การ

4.1.3 ทำให้การดำเนินงานในภาพรวมขององค์การมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจขององค์การ

4.2 ประโยชน์ต่อประชาชนและผู้บริหาร

4.2.1 ทำให้ประชาชนและผู้รับบริการได้รับการอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น สามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนและผู้รับบริการได้มากขึ้น

4.2.2 ทำให้การบริหารงานของภาครัฐเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม มีคุณภาพ สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อันส่งผลทำให้ประชาชนและผู้รับบริการมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.2.3 ทำให้ระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการโดยรวมของหน่วยงานภาครัฐ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เสมอภาค และมีความยุติธรรมอย่างแท้จริง อันนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่ประชาชนและผู้รับบริการ

4.3 ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

4.3.1 ทำให้ระบบบริหารของภาครัฐมีความโปร่งใส ยุติธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

4.3.2 ทำให้สังคมมีความเข้มแข็ง เกิดเป็นสังคมที่มีเสถียรภาพ ช่วยลด บรรเทา หรือแก้ปัญหาคาความรุนแรงในสังคม

4.3.3 ทำสามารถลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ส่งผลทำให้ช่วยลดงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศ

4.3.4 ทำให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขภายใต้ความร่วมมือกัน อันก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

4.3.5 ทำให้ภาพลักษณ์ของหน่วยงานของประเทศเป็นที่ศรัทธา เชื่อมั่น และได้รับความไว้วางใจจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล อันส่งผลทำให้การพัฒนาของประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า

สรุป ประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสามารถสรุปได้ว่า องค์การใดที่นำหลักการของธรรมาภิบาลมาบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็้องค์การภาครัฐ หรือเอกชนจะส่งผลให้องค์การนั้นมีระเบียบ ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การบริหารงานงานก็จะมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มากเกินความจำเป็น เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันต่าง ๆ นอกจากนี้ยังช่วยให้ระบบบริหารงานเกิดความโปร่งใส ยุติธรรม ทุกภาคส่วนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในการดำเนินงานขององค์การ ทำให้องค์การเจริญก้าวหน้า และเกิดภาพลักษณ์ที่ดี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวการบริหารจัดการ

1. ความหมายการบริหารจัดการ

“บริหารจัดการ” มาจากคำหลัก 2 คำ คือ “บริหาร” และ “จัดการ” ซึ่งทั้ง 2 คำมีความหมายตามที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ดังนี้

“บริหาร” เป็นคำกริยา มีหลายความหมาย ได้แก่ ออกกำลัง ปกครอง ดำเนินการ จัดการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 609) ในขณะที่คำว่า “จัดการ” เป็นคำกริยาเช่นเดียวกัน มีความหมายว่า สั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 298)

เมื่อพิจารณาจากตำราทางด้านการบริหาร (ศจี อนันต์นพคุณ 2542, หน้า 1) ได้สรุปความหมาย จากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ว่า “การบริหาร” หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดยอาศัย บุคคลอื่นเป็นผู้ทำบางครั้งใช้คำว่า “การจัดการ” แทน เนื่องจากทั้งสองคำมาจากคำภาษาอังกฤษที่มี ความหมายเช่นเดียวกันคือ “administration” และ “management” แต่ในการใช้ นิยมใช้ต่างกัน “administration” นิยมใช้เกี่ยวกับเรื่องนโยบาย และนิยมใช้ในการบริหารราชการส่วน “management” เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่และนิยมใช้ในการบริหารธุรกิจ

ในขณะที่ โชติ บดีรัฐ (2558, หน้า 3) ได้สรุปความหมายจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ว่า “การบริหาร” เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันโดยทุกฝ่ายเข้ามาช่วย เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ตามแนวคิดของ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารงานที่มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อการมุ่งประโยชน์สุข รับผิดชอบและสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นการส่วนรวม ภายใต้ระบบบริหารที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อ บรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การมีบริหารราชการ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการที่ดี พ.ศ. 2546, 2546, หน้า 2)

2. องค์ประกอบของการบริหารจัดการ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยบทบัญญัติต่าง ๆ รวม 9 หมวด หมวดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่ในส่วนของหมวดที่ 1 เป็นการกำหนดขอบเขตของความหมายของคำว่าบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมซึ่งที่จะเป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำการกิจใดภารกิจหนึ่งว่าต้องมีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งเหล่านี้ คือ

1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งได้แก่ การบริหารราชการที่สามารถตอบสนอง (Responsiveness) ต่อความต้องการของประชาชนและพยายามมุ่งให้เกิดผลกระทบในเชิงบวก (Positive impact) ต่อการพัฒนาชีวิตของประชาชน

2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ซึ่งได้แก่ การบริหารเพื่อให้ได้รับผลลัพธ์ (Outcome) ตรงตามวัตถุประสงค์ (Objective) ที่วางไว้โดยมีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result based management) และการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน (Performance agreement) ในทุกระดับ

3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ซึ่งได้แก่ การบริหารที่จะต้องพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกิดขึ้น โดยมีการทำ Cost - benefit analysis ให้สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของแผนงานหรือโครงการต่างๆ เทียบกับประโยชน์ที่รับ รวมทั้งจัดระบบการวางแผนการทำงานและวัดผลงานแต่ละบุคคล (Individual scorecards) ที่เชื่อมโยงกับระดับองค์กร (Organization scorecards)

4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Process simplification) และจัดให้มีหารกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowerment) เพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ตัวกับประชาชนรวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ One - stop service

5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งได้แก่ การทบทวนและการปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการทำงานใหม่อยู่เสมอ (Process redesign) ซึ่งจำเป็นต้องทบทวนลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแผนงานและโครงการทุกระยะ (Program evaluation) การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็นและการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ

6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการซึ่งได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักโดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน (Citizen survey) และความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer survey) ในหลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการต่อไป

7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง (Internal control) ซึ่งจะทำได้สามารถผลักดันการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลคือการบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล โดยมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสังคมในทุกระดับกล่าวคือ ระดับบุคคล ประชาชนตระหนักว่าตนเองมีอำนาจ กล้าใช้อำนาจบนความรับผิดชอบและเป็นธรรม ระดับชุมชนการประสานสิทธิอำนาจของชุมชนเข้ากับการปกครองท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน คือการบริหารจัดการธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจให้ตรวจสอบได้โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคม ภาคการเมืองและราชการให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการตรวจสอบภายในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจะเห็นได้ว่าการสร้างธรรมาภิบาลจำเป็นต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กันทั้ง 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์

และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, 2546, หน้า 2)

ปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) มาใช้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการประเมินองค์การด้วยตนเองที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการปรับปรุงองค์การอย่างรอบด้าน และต่อเนื่องครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย (1) การนำองค์การเป็นการประเมินการดำเนินการของผู้บริหารในเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรม และการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน (2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิบัติราชการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ (3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบการสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ (4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์การ (5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลเป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้

การสร้างความสะดวกและแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางองค์การ (6) การจัดการกระบวนการ เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์การ และ (7) ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์การ

3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการมีความสำคัญต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์การซึ่งประกอบด้วย งานและคนที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานขององค์การ การเติบโตและการดำรงอยู่ต่อไปขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเผชิญกับ ปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้องค์การต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการ จัดการที่เป็นเลิศ และมีความทันสมัยสู่มาตรฐานสากลโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ รวดเร็ว เพื่อให้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยจึงได้ นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตั้งแต่ยุคแรกจนกระทั่งถึงยุคแห่งการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐสู่ความเป็นเลิศตามขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยมติคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และระเบียบนี้เริ่มมีผลการบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งในระเบียบในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 หลัก คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า (สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542, 2542, หน้า 15)

การบริหารงานภาครัฐ (Public administration) ให้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามกรอบแนวคิดหรือตัวแบบระบบราชการในอุดมคติ ซึ่งแนวคิด ดังกล่าวถูกคิดค้น และพัฒนาขึ้นโดยนัก สังคมวิทยาชาวเยอรมันที่ชื่อ เวเบอร์ (Max Weber) โดยหลักการแล้วการบริหารงานภาครัฐในแนวทางนี้จะเน้นการแบ่งงานกันทำตามแนวราบ การแบ่งงานกันทำตามแนวตั้ง หรือมีการใช้สายบังคับบัญชา ยึดหลักกฎหมายและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร กฎระเบียบ การเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งตามหลักอาวุโส และความสามารถการแยกผลประโยชน์ส่วนตัวออกจากผลประโยชน์ขององค์การ (วรเดช จันทรศร, 2541, หน้า 27 - 28) ตลอดจนมุ่งเน้นการนำระบบคุณธรรมมาใช้ด้วยในแง่ของหลักการ การบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มีความมุ่งหวังในส่วนราชการมีการพัฒนาไปในลักษณะดังต่อไปนี้

ส่วนราชการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่เน้นผลผลิตและผลลัพธ์ที่ชัดเจนไม่เน้นการทำงานประจำตามแนวที่เคยปฏิบัติ

ผู้บริหารทุกระดับในส่วนราชการมีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับพันธกิจของส่วนราชการ

การจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการ สามารถพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ซึ่งจะสอดคล้องกับการให้ค่าตอบแทนสวัสดิการและรางวัลแก่หน้าที่ที่จับคู่พันธะประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้าราชการในส่วนราชการนั้นได้รับรู้พันธกิจหลักของส่วนราชการในส่วนที่ตนรับผิดชอบ เพื่อที่สามารถทำได้บรรลุเป้าหมาย

มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการบริหารงานไปสู่ข้าราชการระดับต่างๆ ของส่วนราชการเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุได้อย่างเหมาะสม เป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการที่มีใช้ผู้บริหารระดับสูงซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดีได้เป็นผู้แก้ไขปัญหาและสะสมประสบการณ์ เพื่อก้าวสู่ผู้บริหารระดับที่สูงขึ้นไป

เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้มีโอกาสปรับปรุงและใช้ดุลยพินิจในการทำงานที่กว้างขวางขึ้น และเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในองค์กร มีระบบการทำงานที่สั้นและมีการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทำงานให้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

หลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลคือการบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล โดยมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสังคมในทุกระดับกล่าวคือ ระดับบุคคล ประชาชนตระหนักว่าตนเองมีอำนาจ ถ้าใช้อำนาจบนความรับผิดชอบและเป็นธรรม ระดับชุมชนการประสานสิทธิอำนาจของชุมชนเข้ากับการปกครองท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน คือการบริหารจัดการธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจให้ตรวจสอบได้โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคม ภาคการเมืองและราชการให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการตรวจสอบภายในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจะเห็นได้ว่าการสร้างธรรมาภิบาลจำเป็นต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กันทั้ง 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New public management)

1. ความหมายของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

คำว่าบริหารเป็นการผสมกันของคำว่า “บริ” หมายถึง โดยรอบหรือทั่วถึง กับคำว่า “หาร” หมายถึง การจัดสรร แบ่งปัน เมื่อรวมความแล้วจึงหมายถึง พฤติกรรม ที่สำคัญ คือ การจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึงซึ่งสอดคล้องกับคำว่า administration ในภาษาอังกฤษ Administration สามารถแยกการสร้างคำหลายแบบโดยหนึ่งแบบในการสร้างคำ มาจากการนำคำต่อไปนี้มารวมกันโดยอธิบายเป็นสองแบบคือ แบบที่ 1 Ad+Mini+Strata = administration หรืออีกนัยหนึ่งคือแบบที่ 2 Ad+Minister โดย Ad หมายถึง การมุ่งสู่ Mini หมายถึง สิ่งเล็กๆ ในกรณีนี้หมายถึง คนที่ไม่มีอำนาจ หรือผู้อยู่ใต้การปกครองของผู้มีอำนาจ Strata หมายถึง ชั้นชั้น และ Minister หมายถึง ผู้รับใช้ ดังนั้น จึงสามารถกล่าวโดยสรุปว่าการบริหารหมายถึง การกระทำการเพื่อมุ่งรับใช้หรือก่อให้เกิดผลแก่ชน ชั้นผู้ถูกปกครอง โดยอาจใช้ได้ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน การกระทำที่ผู้บริหาร

กระทำต่อประชาชนหรือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรคือ การจัดสรรทรัพยากร (Resource allocation) ให้อย่างทั่วถึงเสมอภาคกันและเป็นธรรม (Equality and equity)

คำว่าจัดการ มีคำอยู่สองคำ คือคำว่า “จัด” หมายถึง การทำให้เป็นแบบแผน และ “การ” หมายถึง งาน จุดมุ่งหมายที่ทำงานมีความเป็นแบบแผนคือ การทำงานให้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับที่มาของคำว่า Management มาจากคำว่า Manual และ Manipulate โดย Manual หมายถึงการทำงานให้เสร็จด้วยมือ และ Manipulate หมายถึง การกำกับควบคุมจนบรรลุผล

การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) หมายถึง คือ การนำเอาวิธีการของเอกชนมาใช้ในการจัดการภาครัฐ โดยเน้นการใช้มืออาชีพมาจัดการ มีหลักการจัดการที่เน้นผลผลิต และผลลัพธ์ มีโครงสร้างองค์การที่เล็กกะทัดรัด และแบนราบ ทำให้มีความคล่องตัว มีความเป็นอิสระสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างจากการแนวเก่า คือ การบริหารภาครัฐ แนวเก่ามีโครงสร้างการจตุรงค์การที่ใหญ่ มีสายงานเป็นลำดับขั้นบังคับบัญชา มีการยึดกฎระเบียบ เป็นหลักในการปฏิบัติงาน และมีการรวมศูนย์อำนาจการบริหาร โดยวัดได้จากตัวชี้วัด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างการบริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน 2) ด้านการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านการให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงาน 4) ด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน และ 5) ด้านการเสริมสร้างวินัยการใช้จ่ายงบประมาณ

ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร (2552) ได้ให้คำนิยามจากการศึกษาวิจัย เรื่อง กรอบแนวคิดแบบรัฐประศาสนศาสตร์ให้ความหมายใหม่และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีต่อการปฏิรูประบบราชการของไทยว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่ หมายถึง แนวคิดใหม่ทางการบริหารรัฐกิจที่เน้นการนำแนวคิดและแนวปฏิบัติของการจัดการในภาคธุรกิจมาปรับใช้ในองค์กรภาครัฐ

2. องค์ประกอบของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

ประโยชน์ สงกสิน (2551, หน้า 20) กล่าวว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” นั้นไม่ได้เป็นชื่อของแนวคิดที่มีความเห็นพ้องต้องกันทั้งหมด แต่เป็นคำเรียกกว้าง ๆ ที่รวมเอาแนวคิดทางการบริหารที่มีความคล้ายคลึงกันมาอยู่ด้วยกัน ฮูดซึ่งเป็นผู้บัญญัติศัพท์นี้ ขึ้นมาคนแรกในปี 1991 ได้ใช้ชื่อนี้ในความหมายที่กว้างมากในฐานะ “ชุดของแนวคิดทางการบริหารที่คล้ายคลึงกันอย่าง กว้าง ๆ ซึ่งครอบคลุมการปฏิรูประบบราชการในประเทศกลุ่มโออีซีดี OECD ตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1970 ดังนั้น องค์ประกอบของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมทางการบริหารที่เขียนโดยนักวิชาการแต่ละคนแต่ละยุคจึงไม่เป็นเอกภาพ แต่จะมีลักษณะที่ซ้ำซ้อนกันอยู่คือ จะมีส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งในการศึกษาองค์ประกอบนี้ เราจะได้ทราบว่าหน่วยงานและนักวิชาการที่มีชื่อเสียงทางการบริหารจัดการภาครัฐเขาได้อธิบายองค์ประกอบของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ไว้ว่าอย่างไรบ้าง

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2551) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการภาครัฐแนวใหม่จะต้องประกอบไปด้วย

1. ให้ความสำคัญกับการบริหารอย่างมืออาชีพ (Professional management) คือ เน้นความเป็นอิสระของผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐในการใช้ดุลยพินิจตัดสินใจในการบริหารงาน เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การคัดเลือกผู้บริหารที่มีคุณธรรมประสพการณ์ เสียสละเพื่อองค์กร

2. เน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถวัดผลสำเร็จได้อย่างแท้จริงมากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับขั้นตอนระเบียบปฏิบัติ

3. มุ่งปรับโครงสร้างองค์การและระบบการทำงานให้มีขนาดเล็กและกะทัดรัด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและประสิทธิผล เช่น การลดภาระงานโดยจ้างเหมาให้ออกชนมาจัดทำแผน หรือให้ประชาชน ชุมชนมาดำเนินการแทนปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานให้มีลักษณะเหมือนการทำงานของธุรกิจเอกชนมากขึ้น

4. ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารให้ทันสมัยรวดเร็วมีคุณภาพ โดยการนำเทคโนโลยีและเทคนิควิธีการบริหารจัดการในภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารภาครัฐ ลดขั้นตอน กฎเกณฑ์เอกสารลงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. แนวคิดของการจัดการภาครัฐแนวใหม่

หลักใหญ่ของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ การเปลี่ยนระบบราชการที่เน้นระเบียบและขั้นตอนไปสู่การ บริหารแบบใหม่ซึ่งเน้นผลสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งใช้เทคนิคและวิธีการของเอกชนมาปรับปรุงการทำงาน

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2553) เห็นว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” มีหลักสำคัญ 7 ประการ คือ

1. จัดการโดยนักวิชาชีพที่ชำนาญการ (Hands-on professional management) หมายถึง ให้ผู้จัดการมืออาชีพได้จัดการด้วยตัวเอง ด้วยความชำนาญ โปร่งใส และมีความสามารถในการใช้ดุลพินิจ เหตุผลก็เพราะเมื่อ ผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว ก็จะทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อ การตรวจสอบจากภายนอก

2. มีมาตรฐานและการวัดผลงานที่ชัดเจน (Explicit standards and measures of performance) ภาครัฐจึง ต้องมีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของผลงาน และการตรวจสอบจะมีได้ก็ ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

3. เน้นการควบคุมผลผลิตที่มากขึ้น (Greater emphasis on output controls) การใช้ทรัพยากรต้องเป็นไป ตามผลงานที่วัดได้ เพราะเน้นผลสำเร็จมากกว่าระเบียบวิธี

4. แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยย่อย ๆ (Shift to disaggregation of units in the public sector) การแยกหน่วยงานใหญ่ออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ตามลักษณะสินค้าและบริการ ที่ผลิตให้เงินสนับสนุนแยกกัน และติดต่อกันอย่างเป็นอิสระ

5. เปลี่ยนภาครัฐให้แข่งขันกันมากขึ้น (Shift to greater competition in the public sector) เป็นการเปลี่ยนวิธีทำงานไปเป็นการจ้างเหมาและประมูล เหตุผลก็เพื่อให้ฝ่ายที่เป็นปรปักษ์กัน (rivalry) เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ต้นทุนต่ำและมาตรฐานสูงขึ้น

6. เน้นการจัดการตามแบบภาคเอกชน (Stress on private sector styles of management practice) เปลี่ยนวิธีการแบบข้าราชการไปเป็นการยืดหยุ่นในการจ้างและให้รางวัล

7. เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีวินัยและประหยัด (Stress on greater discipline and parsimony in resource use) วิธีนี้อาจทำได้ เช่น การตัดค่าใช้จ่าย เพิ่มวินัยการทำงาน หยุดยั้งการ

เรียกร้องของสหภาพ แรงงานจำกัดต้นทุนการปฏิบัติ เหตุผลก็เพราะต้องการตรวจสอบความต้องการใช้ทรัพยากรของภาครัฐ และ “ทำงานมากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรน้อยลง” (do more with less)

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ 6 บ้านไร่สิงห์พัฒนา ตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15130 อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของอำเภอย้ายบด ห่างจากที่ว่าการอำเภอย้ายบดประมาณ 13 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 42.5 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นมีความลาด ทิศตะวันตกเป็นภูเขา มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลชัยนารายณ์ อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเขาแหลม และตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลชัยบด และตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบด

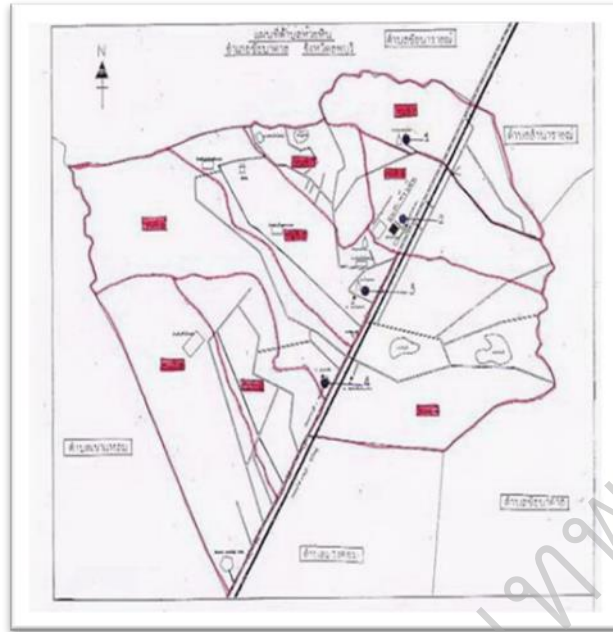
จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

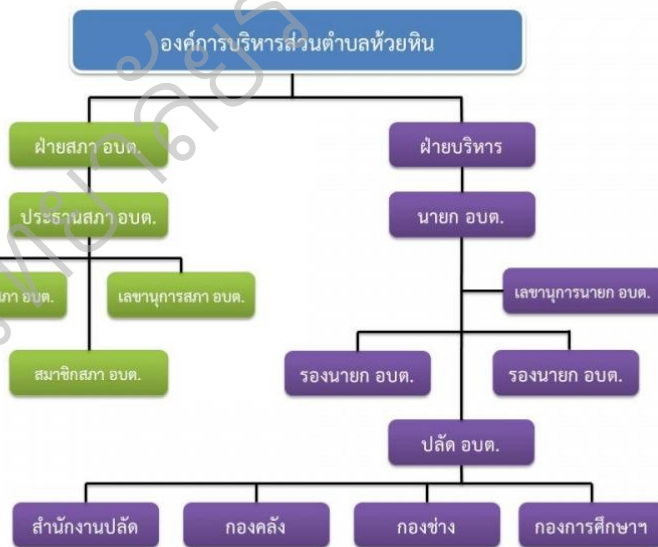
1.2 ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 โดยในปี พ.ศ. 2539 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 9 ง โดยสภาตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ลำดับที่ 1503 ประกาศ ณ วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2539

ตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของอำเภอย้ายบด เนื้อที่ ประมาณ 42.5 ตารางกิโลเมตร (1 ตร.กม. = 625 ไร่) หรือประมาณ 26,562 ไร่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอย้ายบด ประมาณ 13 กิโลเมตร (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 21) โดย ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลชัยนารายณ์ อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเขาแหลม และตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลชัยบด และตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี และทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยตำบลห้วยหินมีประชากรทั้งหมด 2,784 คน และมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ 1 บ้านหนองมนต์น้อย หมู่ 2 บ้านห้วยดีเลิศ หมู่ 3 บ้านทุ่งตาแก้ว หมู่ 4 บ้านดีเลิศพัฒนา หมู่ 5 บ้านเขามล หมู่ 6 บ้านไร่สิงห์พัฒนา หมู่ 7 บ้านวิเศษสมบูรณ์ และหมู่ 8 บ้านผายพัฒนา โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี เป็นหน่วยงานที่ดูแลประชากรทั้ง 8 หมู่บ้านที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ภาพ 2 แผนที่ตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
ที่มา (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน, 2564ข)

ภาพ 3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
ที่มา (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน, 2564ก)

ตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จะเห็นว่าทุกสายงานมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ลดช่องว่างและบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ให้เกิดความโปร่งใส ไม่เกิดข้อครหา มีการตรวจสอบ

ติดตามภายในองค์กร จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์กร เพื่อตอบสนองให้เกิดการบริหารที่ดี เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดระเบียบข้อมูล/ข่าวสารของทางราชการ เพื่อเปิดเผยให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้รับทราบ เช่น ข้อมูลงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ฯลฯ และองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการประมวลจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป และข้าราชการการเมือง รวมถึงการประมวลจริยธรรมจากองค์กรอิสระ คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และหน่วยงานกำกับอื่น ๆ เป็นผู้ตรวจสอบ ติดตาม กำกับ ดูแล โดยกำหนดถ้ามีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดจะมีการลงโทษทางวินัย เมื่อมีการตรวจสอบพบว่าทุจริตกระทำผิดก็จะรายงานให้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พิจารณาดำเนินการ

องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำแผนการควบคุมภายในและแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในการบริหารงาน รวมถึงคู่มือวิธีการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และขั้นตอนการบริการประชาชนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ตำบลห้วยหิน เป็นตำบลที่อยู่ในภาคกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และบางส่วนเป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง และเลี้ยงสัตว์

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลห้วยหิน มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 27 - 38 องศาเซลเซียส มี 3 ฤดูกาล คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน ในฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าวมาก ฤดูหนาวอากาศหนาวเล็กน้อย ฤดูฝนมีฝนตกปานกลางสลับอากาศร้อนจัด มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 28.3 องศาเซลเซียส ซึ่งจะมีอุณหภูมิสูงสุดใน เดือนเมษายน ปกติจะสูงถึงเกือบ 40 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคม วัดได้ประมาณ 18.61 องศาเซลเซียส

1.5 ลักษณะของดิน

การกำเนิดเกิดจากการผุพังสลายตัวของหินบะซอลท์ หินแอนดีไซต์ บริเวณพื้นที่ภูเขา รวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกล ๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเชิงเขา หรือเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนรูปพัด สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน ความลาดชัน 3 - 16% การระบายน้ำดีปานกลางการไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ซ้ำถึงปานกลาง การซึมผ่านได้ของน้ำ ซ้ำถึงปานกลางพืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ป่าเบญจพรรณ พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่ว ทานตะวัน หรือไม้ผล เช่น น้อยหน่า ขนุน มะม่วง การแพร่กระจาย พบมากบริเวณที่สูงตอนกลางของประเทศการจัดเรียงชั้นดิน Ap(A)-Bss-Cr or Ck ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินสีปานกลาง พบชั้นหินผุที่ระดับความลึก 50 - 100 ซม. ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้งสีเทาเข้มมากหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้มมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.5 - 8.0) ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้งสีน้ำตาลปนเทาเข้ม สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.5 - 8.0) ดินชั้นล่างจะพบรอยไหลเป็นมัน เมื่อดินเปียกและแห้งสลับกัน ดินล่างบางบริเวณอาจพบเม็ดปูนสะสม โดยปกติเมื่อดินแห้ง หน้าดินจะแตกกระแหว่งเป็นร่องลึก

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

ตำบลห้วยหิน ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ดังต่อไปนี้

2.1.1 บ้านหนองมนต์น้อย

2.1.2 บ้านห้วยดีเลิศ

2.1.3 บ้านทุ่งตาแก้ว

2.1.4 บ้านดีเลิศพัฒนา

2.1.5 บ้านเขามล

2.1.6 บ้านไร่สิงห์พัฒนา

2.1.7 บ้านวิเศษสมบูรณ์

2.1.8 บ้านฝายพัฒนา

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งของตำบลห้วยหิน ประกอบด้วย 8 เขตการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

2.2.1 บ้านหนองมนต์น้อย

2.2.2 บ้านห้วยดีเลิศ

2.2.3 บ้านทุ่งตาแก้ว

2.2.4 บ้านดีเลิศพัฒนา

2.2.5 บ้านเขามล

2.2.6 บ้านไร่สิงห์พัฒนา

2.2.7 บ้านวิเศษสมบูรณ์

2.2.8 บ้านฝายพัฒนา

3. ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากร จากข้อมูลระบบสถิติทางการทะเบียนกรมการปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2563 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,784 คน จำแนกเป็นชาย 1,393 คน หญิง 1,391 คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,113 ครัวเรือน

4. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจน จะเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมเร่งสร้างภูมิคุ้มกัน ในท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชน ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจภายในชุมชน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภค ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ “ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี บริหารจัดการแบบบูรณาการ” และวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชนให้น่าอยู่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมเศรษฐกิจ และภาคการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี

จากวิสัยทัศน์ “ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี บริหารจัดการแบบบูรณาการ” และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารจัดการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี โดยได้รับการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2548 และปัจจุบันผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการประกาศ นโยบายคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้การปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ควบคู่กับจรรยาบรรณของข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป และข้าราชการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้มารับบริการบังเกิดผลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 รวมทั้งสอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป และพนักงานจ้างเหมาบริการ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมทัศนคติที่ดีงามในการสืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ประชาชนได้รับความเป็นธรรมเสมอภาคและสร้างความสามัคคีพัฒนารวมถึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ โดยยึด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของส่วนราชการในการดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการในขณะเดียวกันก็จำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาท หน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสียสละ และเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารงาน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ได้รับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ (เงินรางวัลประจำปีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในมิติต่างๆ และการได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจวรรณ วันดีศรี (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเป็นธรรมาภิบาลและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 186 คน เครื่องมือในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าอันดับ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคแอสควร์ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม มีธรรมาภิบาลระดับสูง ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีธรรมาภิบาลระดับต่ำ สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะที่อายุ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด ข้อเสนอแนะ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2539 และการจัดระบบสารสนเทศให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึง โดยใช้สื่อขององค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจทำอะไร อย่างไรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการตรวจสอบ การประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงมีส่วนร่วมในการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประชาชนเป็นว่าปฏิบัติงานเสียหาย ล้มเหลว มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย ทั้งนี้เพื่อนำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึก ห่วงแหนงและรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของท้องถิ่นตนเอง

ศรินันท์ ทิพย์เจริญ (2555) ได้ศึกษา ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย การศึกษาธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยและ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาธรรมาภิบาลในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ และใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณมาเสริม ผลการวิจัยพบว่าธรรมาภิบาลมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ไปประยุกต์ใช้ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ควรยึดหลักหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตามที่กฎหมายกำหนดโดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิชิต บุญสนอง (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัด

นนทบุรี การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาของการบริหารส่วนตำบล และเทศบาลในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ 1) พนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดนนทบุรี รวม เป็นจำนวน 314 คน ได้รับกลับคืนมาและใช้ได้จริงจำนวน 298 คน และ 2) ประชาชน จำนวน 140 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่าแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1. ด้านหลักนิติธรรม คือ 1. การเสริมสร้างประสิทธิภาพของหน่วยงานท้องถิ่นโดยเน้นการอำนวยความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม 2. ด้านหลักคุณธรรม คือ 1. การเสริมสร้างความสามัคคีและลดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กับเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา 3. ด้านหลักความโปร่งใส คือ 1. การเสริมสร้างความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้การทำงานของหน่วยงานได้ 4. ด้านการมีส่วนร่วม คือ 1. แนวทางการเสริมสร้างกระบวนการตัดสินใจโดยให้เสียงส่วนใหญ่ในการหาฉันทามติร่วมกันระหว่างประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5. ด้านความรับผิดชอบ คือ 1. แนวทางการเสริมสร้างให้บุคลากรในองค์กรได้เคารพในความความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และกลายอมรับผลของการกระทำพร้อมรับการตรวจสอบ 6. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ 1. แนวทางการเสริมสร้างให้หน่วยงานมีวิธีการและขั้นตอน ในการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับการดำเนินงาน 7. ด้านหลักความเสมอภาค คือ 1. แนวทางการส่งเสริมการไขว่คว้าระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติ มีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย 8. ด้านหลักความสอดคล้อง คือ 1. การส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรด้วยวิธีการเรียนรู้วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของสังคม เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของชุมชนและสังคมที่แท้จริง 9. ด้านหลักการมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ คือ 1. การส่งเสริมให้มีการนำวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เผยแพร่ให้บุคลากรและประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบเพื่อให้รับรู้ถึงแนวคิดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ที่จะปฏิบัติในอนาคตสำหรับองค์กรและท้องถิ่นว่าตรงกับความต้องการที่แท้จริงของบุคลากรและชุมชนเพียงใด 10. ด้านหลักการควบคุมการคอร์รัปชัน 1. การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรม ให้กับท้องถิ่นในการตระหนักภัยของการคอร์รัปชัน

อรทัย ทวีระวงษ์ (2557, หน้า 2 - 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรภายในองค์กรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ และระดับการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน พนักงานจ้างและผู้นำชุมชนในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 287 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบ

ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า 1. บุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนมากมีตำแหน่งเป็น พนักงาน และมีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท 2. ทักษะคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลัก ธรรมชาติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ หลักความรับผิดชอบ หลัก ความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักมุ่งฉันทามติ อยู่ในระดับมาก และผล การทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมชาติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัด กาญจนบุรี ไม่แตกต่าง ส่วนบุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมชาติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอพนมทวน จังหวัด กาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ มีรายคู่ที่สัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทดสอบรายคู่ที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษาไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาทิตยา สุขศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลัก ธรรมชาติกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยหลักการบริหารใช้หลักธรรมชาติตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พุทธศักราช 2546 ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า ส่วนประสิทธิผลในการบริหารอาศัยแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ประกอบด้วย งานบริหาร วิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า 1) การ บริหารโดยใช้หลักธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส 2) ประสิทธิผลในการ บริหาร ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียง อันดับจาก มากไปน้อย คือ งานบริหารงบประมาณงานบริหารวิชาการงานบริหารทั่วไปและงาน บริหารบุคคล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมชาติกับประสิทธิผลในการ บริหารของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มี ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมชาติ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ธัญภาณุวัฒน์ คำมูล (2559, หน้า 16) ได้ศึกษา การบริหารจัดการตามหลักธรรมชาติของ เทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลัก

ธรรมาภิบาล และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลข้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และบุคลากร ได้แก่ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 85 คน และประชาชนชุมชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 95 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลข้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 5 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีเพียง 1 ด้าน คือด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลข้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ เห็นว่าการสร้างธรรมาภิบาลภายในองค์กรนั้น ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นคณะผู้บริหาร บุคลากรภายในเทศบาล ประธานชุมชน และประชาชนทั่วไป และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ข้อเสนอแนะ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการปฏิรูประบบราชการ โดยการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบโดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย และใช้เงินงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของธรรมาภิบาล โดยให้บุคลากรเล็งเห็นถึงความสำคัญและยึดถือปฏิบัติในเรื่องของธรรมาภิบาลอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น

ชาญยุทธ พวงกำหยาด (2560) ได้ศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 4) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 5) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนที่ปฏิบัติงานของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 จำนวน 338 คน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเบื้องต้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ข้อมูลถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล แห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยการตีความ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับธรรมาภิบาลของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติทั้ง 10 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านการวางแผน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผล ดานองคกร/หน่วยงาน ดานบุคลากร ด้านนโยบาย และด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบาย ปัญหาดานบุคลากร ปัญหาการขาดความร่วมมือกัน

ของทุกภาคส่วนปัญหาการจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล ปัญหาด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานและปัญหาด้านผู้บริหารของเทศบาล

กมลพรรณ พึ่งด้วง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม กับ หลักความเสมอภาค ตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักภาวะรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนอง ตามลำดับ 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน คุณภาพโดยทั่วไป ความใส่ใจในงาน ความพึงพอใจในงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี (Mixed Method) ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการและปฏิบัติงานของสำนักงานอัยการในจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 76 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (ข้อมูลประชากร ณ วันที่ 30 กันยายน 2563) ประกอบด้วย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งหมด 51 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563) แยกกล่าวตามลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณและ วิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป พนักงานจ้างเหมาบริการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งหมดจำนวน 51 คน ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทตำแหน่ง	จำนวน (คน)
คณะผู้บริหาร	3
ผู้อำนวยการกอง	2
ข้าราชการ	7
พนักงาน	25
สมาชิกสภาอบต.ห้วยหิน	14
รวม	51

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อสัมภาษณ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ห้วยหิน จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 1 คน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ จำนวน 1 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้แก่

1.2.1 นายสมคิด พ่วงโพธิ์	นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
1.2.2 นายนิวัฒน์ กมลเพ็ชร	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
1.2.3 นายภาณุวัฒน์ แก้วแหมม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
1.2.4 นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
1.2.5 จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งตามลักษณะของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้สร้าง เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษา โดยลักษณะของคำถามมีทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่งงานผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ในหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ จำนวน 50 ข้อ ดังนี้

1. หลักประสิทธิผล	จำนวน 5 ข้อ
2. หลักประสิทธิภาพ	จำนวน 5 ข้อ
3. หลักการตอบสนอง	จำนวน 5 ข้อ
4. หลักการรับผิดชอบต่อสังคม	จำนวน 5 ข้อ
5. หลักความโปร่งใส	จำนวน 5 ข้อ
6. หลักการมีส่วนร่วม	จำนวน 5 ข้อ
7. หลักการกระจายอำนาจ	จำนวน 5 ข้อ
8. หลักนิติธรรม	จำนวน 5 ข้อ
9. หลักความเสมอภาค	จำนวน 5 ข้อ
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	จำนวน 5 ข้อ

โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าจัดลำดับเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดมาตราวัดของ Likert's Scale โดยกำหนดความหมายค่า คะแนนของช่วงน้ำหนักร้อย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คำถามข้อนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง คำถามข้อนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

คะแนน 3 หมายถึง คำถามข้อนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง คำถามข้อนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

คะแนน 1 หมายถึง คำถามข้อนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรค ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผู้วิจัยศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

1.2 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปรที่ศึกษา

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบพิจารณาแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 นำแบบสอบถามผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ดังนี้

4.1.1 นายภีระพัฒน์ กลิ่นจันทร์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม
อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

4.1.2 ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

4.1.3 อาจารย์ ดร.อังคณา อุดมพันธ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence: IOC) หรือค่าดัชนี IOC รายละเอียดค่าดัชนี IOC มีดังนี้ คือ หากผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม คะแนนเท่ากับ 1 แต่หากผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าข้อคำถามมีความไม่เหมาะสม คะแนนเท่ากับ -1 หากผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าไม่แน่ใจถึงความเหมาะสมของข้อคำถาม คะแนนเท่ากับ 0 สำหรับการพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงหรือไม่ จะพิจารณาจากค่าดัชนี IOC ที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (ประสพชัย พสุนนท์, 2558, หน้า 380) ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว และปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้ว นำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับคณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.950

1.6 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ไปเก็บตัวอย่าง จำนวน 51 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นและรูปแบบคำถามที่กำหนด

2.4 แบบสัมภาษณ์สร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุง

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ก่อนการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามจากคณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี การสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ แบบสอบถามประกอบด้วยชุดคำถามที่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยให้ทำเครื่องหมายในแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 51 ชุด ระหว่างเดือนธันวาคม 2563 - มีนาคม 2564

2.2 การสัมภาษณ์ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขออนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ในการสัมภาษณ์เป็นการล่วงหน้า พร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบ

2.2.2 เข้าสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามวัน เวลา สถานที่ ที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนว่าจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้น และขออนุญาตจัดบันทึกการสนทนา บันทึกเสียงในระหว่าง สัมภาษณ์

2.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมและวิเคราะห์สรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 51 ชุด โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากการวิจัยเพื่อคำนวณค่าทางสถิติที่ต้องการ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตาม แบบของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 120 - 127) ซึ่งแบ่งช่วงของการแปลผลออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการมาก

คะแนนค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค เป็น แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลไป ใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นแนวทางการ บริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิผล

หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ นำข้อมูลมาแยกประเด็นตามคำถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาแบบพรรณนา

2.2 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาเปรียบเทียบข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอภิปรายผลในการเสนอแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (นิคาร์ตัน ศิลปะเดช, 2542)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) (สุทิน ชนะบุญ, 2560, หน้า 8)

$$\mu = \frac{\sum X_i}{N}$$

เมื่อ μ คือ ค่าเฉลี่ยของประชากร
 X_i คือ ค่าสังเกตของหน่วยสังเกตแต่ละหน่วยสังเกต (ข้อมูลแต่ละคน)
 $\sum X_i$ คือ ผลรวมของค่าข้อมูลทั้งหมด
 N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ) (สุทิน ชนะบุญ, 2560, หน้า 8)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{N}}$$

เมื่อ σ คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 X_i คือ ค่าสังเกตของหน่วยสังเกตแต่ละหน่วยสังเกต (ข้อมูลแต่ละคน)
 \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ กับกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณ และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอเป็นตอน ๆ เพื่อตอบวัตถุประสงค์

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจน จะเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมเร่งสร้างภูมิคุ้มกัน ในท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชน ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจภายในชุมชน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภค ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ “ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี บริหารจัดการแบบบูรณาการ” และวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชนให้น่าอยู่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมเศรษฐกิจ และภาคการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี

จากวิสัยทัศน์ “ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี บริหารจัดการแบบบูรณาการ” และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารจัดการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี โดยได้รับการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2548 และปัจจุบันผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการประกาศ นโยบาย คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้การปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กับจรรยาบรรณของข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป และข้าราชการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้มารับบริการบังเกิดผลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 รวมทั้งสอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป และพนักงานจ้างเหมาบริการ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมทัศนคติที่ดีงามในการสืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม การบริหารของ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ประชาชนได้รับความเป็นธรรมเสมอภาคและสร้างความสามัคคีพัฒนารวมถึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ โดยยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของส่วนราชการในการดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาท หน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสียสละ และเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารงาน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ได้รับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ (เงินรางวัลประจำปีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในมิติต่างๆ และการได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน รวมถึงการประเมินความประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (N=51)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	27	52.94
หญิง	24	47.06
2. อายุ		
21 - 30 ปี	7	13.73
31 - 40 ปี	13	25.49
41 - 50 ปี	21	41.18
51 - 60 ปี	5	9.80
61 ปีขึ้นไป	5	9.80

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=51)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด		
ประถมศึกษา	8	15.69
มัธยมศึกษาหรือปวช.	18	35.29
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	13.73
ปริญญาตรี	12	23.53
สูงกว่าปริญญาตรี	6	11.76
4. ประเภทตำแหน่ง		
คณะผู้บริหาร	3	5.88
ผู้อำนวยการกอง	2	3.92
ข้าราชการ	7	13.73
พนักงาน	25	49.02
สมาชิกสภาอบต.หัวยหิน	14	27.45
รวม	51	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 และเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 รองลงมาคือช่วงอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 51 - 60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด มัธยมศึกษาหรือปวช. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 รองลงมาคือประถมศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.69 รองลงมาคืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และพนักงาน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02 รองลงมาคือสมาชิกสภาอบต.หัวยหิน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.45 รองลงมาคือข้าราชการ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 รองลงมาคือคณะผู้บริหาร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 และน้อยที่สุดคือผู้อำนวยการกอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92

2. ผลการวิเคราะห์กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางตลาด จังหวัดลพบุรี ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการภาพรวม

หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.30	0.565	มาก
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.20	0.625	มาก
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.34	0.563	มาก
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ	4.25	0.559	มาก
5. ด้านหลักความโปร่งใส	4.35	0.597	มาก
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.29	0.602	มาก
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.16	0.568	มาก
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.29	0.598	มาก
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.22	0.606	มาก
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	4.30	0.555	มาก
เฉลี่ยรวม	4.27	0.584	มาก

ตาราง 4 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักประสิทธิผล

ด้านหลักประสิทธิผล	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กร และ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน	4.22	0.503	มาก
2. องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.24	0.551	มาก
3. องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน	4.35	0.594	มาก
4. องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ	4.31	0.616	มาก
5. องค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.35	0.559	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.565	มาก

จากตาราง 4 พบว่า หลักประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.59$) และองค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.56$) รองลงมา คือ องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรและ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.50$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักประสิทธิผล พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี กำหนดตัวชี้วัดของแต่ละกิจกรรม/โครงการ ให้บรรลุผลการปฏิบัติงานขององค์กร รวมถึงกำหนดช่วงเวลา, ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยที่นายสมคิด พ่วงโพธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และระบบงานที่เป็นมาตรฐาน และองค์กรมีการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น หรือมีการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน/โครงการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์/เศรษฐกิจของประเทศ...” (นายสมคิด พ่วงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ในหลักธรรมาภิบาล ด้านประสิทธิผล การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักประสิทธิผล พบว่า องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และค่านิยมขององค์กรมีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินงาน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้ทันต่อระยะเวลา โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ซึ่งเอกสารปรากฏในแผนการดำเนินงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยที่นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และปฏิบัติงานให้ตรงตามแผนงาน วัตถุประสงค์และงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน ให้มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...” (นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏตามเอกสารการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่ว่า องค์การมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์การมีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงาน/โครงการไว้อย่างชัดเจน จึงต้องมีการติดตาม ประเมินผลดังกล่าวเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักประสิทธิผล คือ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน/โครงการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์/เศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 5 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักประสิทธิภาพ

ด้านหลักประสิทธิภาพ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์การมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป	4.22	0.577	มาก
2. องค์การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ	4.25	0.688	มาก
3. องค์การจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่	4.14	0.601	มาก
4. องค์การมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว	4.16	0.674	มาก
5. องค์การสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์การ	4.24	0.586	มาก
รวม	4.20	0.625	มาก

จากตาราง 5 พบว่า หลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.63$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.69$) รองลงมา คือ องค์การสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์การ รองลงมา คือ องค์การมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.59$) รองลงมา คือ องค์การมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.58$) รองลงมา คือ องค์การมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว

($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.67$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.60$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักประสิทธิภาพ พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการทรัพยากร งบประมาณ โดยปรากฏตามเอกสารข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกิดความคุ้มค่าบรรลุเป้าหมาย ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ปรากฏตามเอกสารแผนการดำเนินงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และเกิดประโยชน์สูงสุดตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยที่ นายภานุวัฒน์ แก้วแหยม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรมีการบริหารจัดการทรัพยากรหรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัย คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่...” (นายภานุวัฒน์ แก้วแหยม, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการองค์กร โดยมีการวางแผนการปฏิบัติงานปรากฏตามเอกสารแผนการดำเนินงานประจำปี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักประสิทธิภาพ พบว่า องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีการจัดการงบประมาณตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์ต่อชุมชนและมีการวางแผนงบประมาณที่ได้รับอย่างคุ้มค่า

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร โดยมีการติดประกาศขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ในที่ทำการ และประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เพื่อให้ประชาชนผู้มารับบริการได้รับทราบ โดยที่ นายสมคิด พวงโพธิ์ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการจัดการงบประมาณ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความคุ้มค่า บรรลุเป้าหมาย และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ รวมถึงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้...” (นายสมคิด พวงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน สามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร โดยผลพบว่ายู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็วในการมารับบริการของประชาชน

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักประสิทธิภาพ คือ องค์กรมีการจัดการงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล โดยมีการวางแผน

ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ปัจจัย คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ตาราง 6 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการ
ตอบสนอง

ด้านหลักการตอบสนอง	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้	4.24	0.551	มาก
2. องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ	4.31	0.616	มาก
3. องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ	4.49	0.543	มาก
4. องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ	4.47	0.612	มาก
5. องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้	4.20	0.491	มาก
รวม	4.34	0.563	มาก

จากตาราง 6 พบว่า หลักการตอบสนอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.54$) รองลงมา คือ องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้ ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.49$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักการตอบสนอง พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นและให้ความไว้วางใจต่อผู้มารับบริการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการต่อประชาชนผู้มารับบริการ โดยมีการประกาศขั้นตอนการรับบริการให้กับประชาชนทราบทางระบบออนไลน์ ปรากฏตามเอกสารแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนประจำปี โดยที่นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กร และผู้ปฏิบัติงานให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นและให้ความไว้วางใจต่อผู้มารับ

บริการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับ
บริการ...” (นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการองค์กร โดยมีการให้บริการแก่ประชาชนผู้มารับบริการอย่างเท่าเทียมกัน ดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความต้องการของประชาชน ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักการตอบสนอง พบว่า องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดขั้นตอนการให้บริการ และลดระยะเวลาในการดำเนินงาน โดยที่ จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการลดขั้นตอนการทำงาน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการ เพื่อให้การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว...” (จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรมีการกำหนดขั้นตอนการให้บริการ รวมถึงประกาศให้ประชาชนทราบ และให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักการตอบสนอง คือ องค์กรมีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มารับบริการทราบ รวมถึงมีการปรับลดขั้นตอนระยะเวลาปฏิบัติงานกำหนดทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ

ตาราง 7 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักภาระรับผิดชอบ

ด้านหลักภาระรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ	4.22	0.541	มาก
2. องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ	4.24	0.551	มาก
3. องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.27	0.603	มาก
4. องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน	4.39	0.568	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านหลักภาระรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
5. องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.14	0.530	มาก
รวม	4.25	0.559	มาก

จากตาราง 7 พบว่า หลักภาระรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.57$) รองลงมา คือ องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.60$) รองลงมา คือ องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.55$) รองลงมา คือ องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.53$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักภาระรับผิดชอบ พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน รวมถึงงานที่รับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมาย และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน ปรากฏตามเอกสารบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยที่ นายสมคิด พ่วงโพธิ์ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน แผนพัฒนาท้องถิ่นฯ รวมถึงการมีสำนึกรับผิดชอบต่องานและปัญหาสาธารณะ...” (นายสมคิด พ่วงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการองค์กร โดยการบริหารงานต้องให้บุคลากรในหน่วยงานรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง งานที่รับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมาย ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักภาระรับผิดชอบ พบว่า องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีการแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการมอบประกาศนียบัตรให้กับผู้ปฏิบัติงานเพื่อเชิดชูเกียรติในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่องานและผลงานต่อเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ ประจำปี โดยที่ นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง ตามแผนงาน เป้าหมายที่กำหนดไว้และมีความรับผิดชอบต่อปัญหาของสังคมส่วนรวม...” (นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานระหว่างองค์กร และผู้ปฏิบัติงานรวมถึงมีการกำหนดเป้าหมายของงานที่มอบหมายให้กับผู้ปฏิบัติงาน โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปรากฏตามเอกสารการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักการรับผิดชอบต่อ องค์กรจัดทำคำสั่งมอบหมายงานระหว่างองค์กร และผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตามตำแหน่งงาน รวมถึงมีการดำเนินงานตามแผนงานขององค์กร และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ตาราง 8 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย	4.22	0.541	มาก
2. องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง	4.43	0.755	มาก
3. องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้	4.39	0.568	มาก
4. องค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง	4.39	0.568	มาก
5. องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชน	4.33	0.554	มาก
รวม	4.35	0.597	มาก

จากตาราง 8 พบว่า หลักความโปร่งใส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.76$) รองลงมา คือ องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.57$) และองค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.57$) รองลงมา คือ องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชน ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมี

กระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.54$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักความโปร่งใส พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร โดยไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมรวมถึงกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ปรากฏข้อมูลทางเว็บไซต์้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยที่ นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา สามารถชี้แจงให้เหตุผลต่อประชาชนผู้มารับบริการได้อีกทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน สามารถให้บุคคลภายนอกตรวจสอบได้...”

(นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีการเปิดเผยข้อมูล ขั้นตอนการดำเนินงานให้ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้รับทราบ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดซื้อ-จัดจ้าง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้โดยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์ ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางช่องทางออนไลน์ โดยมีแบบคำร้องดังกล่าวให้ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนได้เขียนคำร้อง ณ งานธุรการ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และแบบคำร้องออนไลน์ทางเว็บไซต์้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยที่ นายสมคิด พ่วงโพธิ์ นายกองการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทุกงานอย่างตรงไปตรงมา สามารถให้บุคลากรภายนอกตรวจสอบได้ และสามารถชี้แจงได้เมื่อประชาชนเกิดข้อสงสัย มีระบบการร้องเรียน - ร้องทุกข์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชน...”

(นายสมคิด พ่วงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ และมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทุกงานอย่างตรงไปตรงมา สามารถให้บุคลากรภายนอกตรวจสอบได้

กล่าวโดยสรุปแล้วว่า แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามตามหลักความโปร่งใส คือ องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทุกงานอย่างตรงไปตรงมา ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ตาราง 9 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมการแก้ไขปัญหา	4.16	0.505	มาก
2. องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง	4.35	0.658	มาก
3. องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่าง ๆ	4.43	0.539	มาก
4. องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม	4.35	0.594	มาก
5. องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจผ่านการลงประชามติในประเด็นสาธารณะ	4.18	0.713	มาก
รวม	4.29	0.602	มาก

จากตาราง 9 พบว่า หลักการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.60$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.54$) รองลงมา คือ องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.66$) และองค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.59$) รองลงมา คือ องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจผ่านการลงประชามติในประเด็นสาธารณะ ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทางหรือร่วมการแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.51$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักการมีส่วนร่วม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการให้ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รับรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทางร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมี

การจัดโครงการ อบรม. เคลื่อนที่ประจำปี เพื่อรับฟังความคิดเห็น ความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแก้ไข เพิ่มเติม และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยที่ นายภานุวัฒน์ แก้วแหยม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการกล่าวว่า

“...องค์กรมีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยหินดำเนินการจัดการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ความเดือดร้อนของประชาชน โดยมีการจัดลำดับความเดือดร้อนจากมากไปน้อยของประชาชน และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น...”

(นายภานุวัฒน์ แก้วแหยม, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยดำเนินการจัดการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ความเดือดร้อนของประชาชน โดยมีการจัดลำดับความเดือดร้อนจากมากไปน้อยของประชาชน ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารงานในหน่วยงานต้องอาศัยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การรับฟังความคิดเห็นในการบริหารงานในองค์กร โดยที่นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรให้ประชาชนผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ ทำความเข้าใจ แสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา หรือแก้ไขปัญหา กระทั่งอาจมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ แนะนำการปฏิบัติงานจากประชาชนหรือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง...” (นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอความเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน รับฟังความคิดเห็น ความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน โดยมีการจัดลำดับความสำคัญแล้ว ดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามตามหลักการมีส่วนร่วม คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชาคม โดยผ่านการลงประชามติในประเด็นความเดือดร้อน เพื่อร่วมเสนอความคิดและแนวทางรวมถึงการแก้ไขปัญหา และจัดลำดับความเดือดร้อนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามลำดับ

ตาราง 10 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้าน หลักการกระจายอำนาจ

ด้านหลักการกระจายอำนาจ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร	4.04	0.564	มาก
2. องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.18	0.555	มาก
3. องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	4.14	0.664	มาก
4. องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร	4.18	0.518	มาก
5. องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน	4.29	0.540	มาก
รวม	4.16	0.568	มาก

จากตาราง 10 พบว่า หลักการกระจายอำนาจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.54$) รองลงมา คือ องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.56$) และองค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.52$) รองลงมา คือ องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.56$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักการกระจายอำนาจ พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากรและภารกิจจากผู้บริหารให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควรรวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบและดำเนินการโดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรับปรุงกระบวนการให้บริการ ปรากฏตามเอกสารคำสั่งแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินรักษาราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน และคำสั่งแต่งตั้งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินรักษาราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยที่นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่

“...มีการมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ หรือภารกิจกิจการดำเนินงานต่างๆ ให้แก่หน่วยงานย่อยในสังกัด โดยมีอิสระตามความเหมาะสม มุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการ...” (นางสาวฤทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ หรือภารกิจกิจการดำเนินงานต่างๆ ให้แก่หน่วยงานย่อยในสังกัด ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักการกระจายอำนาจ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์การมีการมอบอำนาจในการตัดสินใจ ในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร โดยที่ นายนิวัฒน์ กมลเพชร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์การมีการมอบหมายหรือมอบอำนาจให้บุคลากร สามารถทำงาน ทดแทนหรือปฏิบัติหน้าที่แทนได้ เพื่อการปฏิบัติงานได้สะดวก...” (นายนิวัฒน์ กมลเพชร, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์การมีการถ่ายโอนอำนาจ มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตาม หลักการกระจายอำนาจ คือ องค์การมีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการ

ตาราง 11 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรบังคับใช้กฎ ระเบียบอย่างเสมอภาค	4.12	0.621	มาก
2. องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน	4.49	0.579	มาก
3. การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ	4.39	0.635	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
4. องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.29	0.610	มาก
5. องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน	4.16	0.543	มาก
รวม	4.29	0.598	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ตามหลักนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.58$) รองลงมา คือ การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.64$) รองลงมา คือ องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.67$) รองลงมา คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรบังคับใช้กฎ ระเบียบอย่างเสมอภาค ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.62$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักนิติธรรม องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการประกาศเรื่องนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลประจำปี เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานทรัพยากรบุคคล เช่น ด้านการสรรหาบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการดำรง รักษาไว้และแรงจูงใจ และด้านคุณธรรม จริยธรรมและวินัยข้าราชการเป็นต้น โดยที่ นายนิวัฒน์ กมลเพชร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการบริหารจัดการต้องใช้หลักกฎหมาย ข้อบังคับ ใช้ในการบริหารจัดการบุคลากร/ผู้มารับบริการอย่างเท่าเทียมกัน...” (นายนิวัฒน์ กมลเพชร, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจกฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน

ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้การใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการบริหารงาน

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยมีการแก้ไข เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงการบริหารงานต่างๆ โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ซึ่งปรากฏตามเอกสารข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยที่ นายสมคิด พ่วงโพธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการออกข้อบัญญัติโดยสภาตำบล เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้ในพื้นที่ตำบลห้วยหินโดยการลงนามเห็นชอบจากนายอำเภอ และองค์กรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติ...” (นายสมคิด พ่วงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน องค์กรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรมีใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารงานเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักนิติธรรม คือ องค์กรมีการใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ และมีความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชนไม่เลือกปฏิบัติ

ตาราง 12 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักความเสมอภาค

ด้านหลักความเสมอภาค	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติมีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	4.12	0.621	มาก
2. องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.27	0.568	มาก
3. องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ	4.25	0.595	มาก
4. องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน	4.24	0.619	มาก
5. องค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ	4.25	0.627	มาก
รวม	4.22	0.606	มาก

จากตาราง 12 พบว่า หลักความเสมอภาค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22, \sigma = 0.60$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการ และผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\mu = 4.27, \sigma = 0.57$) รองลงมา คือ องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ ($\mu = 4.25, \sigma = 0.60$) และองค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ ($\mu = 4.25, \sigma = 0.63$) รองลงมา คือ องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\mu = 4.24, \sigma = 0.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติมีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็น ธรรมกับทุกฝ่าย ($\mu = 4.12, \sigma = 0.62$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักความเสมอภาค พบว่า องค์กรบริหารส่วน ตำบลห้วยหิน ได้รับการปฏิบัติและได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาการฝึกอบรมและอื่นๆ โดยองค์กรบริหาร ส่วนตำบลห้วยหินมีการให้ผู้มารับบริการ ร้องเรียนการให้บริการของพนักงานต่อผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาทางเว็บไซต์องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน โดยที่ นายภาณุวัฒน์ แก้วแหยม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้บริการต่อประชาชนผู้มารับบริการ แบบเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติไม่แบ่งแยก เพศ อายุ และศาสนา เป็นต้น...” (นายภาณุวัฒน์ แก้วแหยม, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน การบริหารจัดการต้องใช้ หลักความเสมอภาคมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรต่อบุคลากรและผู้มาใช้บริการในองค์กร ไป สอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารจัดการองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน หลักความเสมอภาค พบว่า องค์กรคำนึงถึงประชาชน ผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรมีการปฏิบัติงาน และให้บริการแก่ประชาชนผู้มารับบริการแก่ประชาชน ผู้มารับบริการอย่างเท่าเทียม

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการให้บริการแก่ประชาชนผู้มารับบริการ อย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยที่ จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก ประธานสภาองค์กรบริหารส่วน ตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์กรมีการกำหนดขั้นตอนการให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชน ผู้มารับบริการได้รับการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ...” (จ.ส.อ.ประดิษฐ์ ประศรีทะโก, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรมีการ บังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็น ธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักความเสมอภาค คือ องค์การมีการบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ โดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ความพิการ หรือสถานของบุคคล

ตาราง 13 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์การมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.14	0.530	มาก
2. องค์การจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ	4.39	0.568	มาก
3. องค์การมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุปข้อคิดเห็น	4.25	0.523	มาก
4. การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์การเมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์การของท่านให้ถือเสียงข้างมาก	4.37	0.631	มาก
5. องค์การมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลง	4.35	0.522	มาก
รวม	4.30	0.555	มาก

จากตาราง 13 พบว่า หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30, \sigma = 0.55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ ($\mu = 4.39, \sigma = 0.57$) รองลงมา คือ การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์การเมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์การของท่านให้ถือเสียงข้างมาก ($\mu = 4.37, \sigma = 0.63$) รองลงมา คือ องค์การมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลง ($\mu = 4.35, \sigma = 0.52$) รองลงมา คือ องค์การมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุปข้อคิดเห็น ($\mu = 4.25, \sigma = 0.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์การมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\mu = 4.14, \sigma = 0.53$)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ในประเด็น หลักมุ่งเน้นฉันทามติ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการหาข้อตกลงในเรื่องต่างๆ ภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานและภายในองค์การ เช่น การปฏิบัติที่ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ให้ยึดเสียงข้างมาก โดยที่ นายสมคิด พวงโพธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กล่าวว่า

“...องค์การมีการจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่างๆ เมื่อมีเสียงแตกต่างกันให้ถือเสียงข้างมาก และปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง...” (นายสมคิด พวงโพธิ์, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการลงมติในเรื่องต่างๆ โดยถือเสียงข้างมาก เมื่อมีเสียงที่แตกต่าง ไปสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ พบว่า องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า องค์กรมีการจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ เมื่อมีเสียงแตกต่างกันให้ถือเสียงข้างมาก

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน วิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่างๆภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก โดยที่ นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กล่าวว่า

“...องค์กรมีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่างๆภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมากแต่ยังคงให้ความสำคัญกับทัศนคติและเหตุผลของเสียงข้างน้อยเป็นสำคัญ...” (นางสาวอุทัยชนก ศรีบุญเรือง, 2564)

จากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรเมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์กรของท่านให้ถือเสียงข้างมาก โดยพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการควรนำหลักฉันทามติ มาใช้ในการบริหารองค์กร โดยการลงมติดอกเสียงกับการบริหารภายในองค์กร

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักมุ่งเน้นฉันทามติ คือ องค์กรมีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่างๆภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก และปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

ปัญหา และอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

1. หลักการตอบสนอง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แต่พบปัญหาในการให้บริการประชาชน เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่างๆ บางภารกิจไม่สามารถทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ประชาชนจึงต้องเดินทางมาติดต่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ทำให้เกิดความล่าช้าและประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ

2. หลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชาคม ทำให้การแสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ปัญหาและความต้องการของประชาชนส่วนน้อย ทำให้การตัดสินใจถึงปัญหา และความต้องการของประชาชน ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็นถึง องค์กรจึงต้องมีการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากการประชาชนที่เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น

3. หลักการกระจายอำนาจ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวจึงไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน

4. หลัความเสมอภาค องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความสนิทสนม พวกพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค การช่วยเหลืออีกทั้งการบริหารงานซึ่งมาจากคนละฝ่ายคนละพวก ก็จะได้รับ การปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีการกีดกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้การปฏิบัติต่อกันไม่เสมอภาค

5. หลัมุ่งเน้นฉันทามติ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาไม่ปฏิบัติตามเสียงข้างมากและข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติ ซึ่งต้องมีการหาข้อยุติร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นโยบายและกระบวนการขั้นตอนใด ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี ในครั้งนี้เป็นลักษณะงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อ.ชัยบาศาล จ.ลพบุรี และ 2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี มีประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 51 คน วิธีการศึกษาวิจัย ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

สรุปผลการวิจัย

จากการเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 และเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุด มีมัธยมศึกษาหรือปวช. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 มีประเภทตำแหน่งพนักงาน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02

2. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี

2.1 หลักประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับดังนี้ องค์การมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รองลงมา คือ องค์การมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และองค์การมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ และผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี กล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน/โครงการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์/เศรษฐกิจของประเทศ

2.2 หลักประสิทธิภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับดังนี้ องค์การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ รองลงมา คือ องค์การสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร และองค์การมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับ

ส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชาคม โดยผ่านการลงประชามติในประเด็นความเดือดร้อน เพื่อร่วมเสนอความคิดและแนวทางรวมถึงการแก้ไขปัญหา และจัดลำดับความเดือดร้อนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามลำดับ

2.7 หลักการกระจายอำนาจ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ องค์การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน รองลงมา คือ องค์การจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และองค์การมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์การ และผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการ

2.8 หลักนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ องค์การมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน รองลงมา คือ การบริหารงานขององค์การมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ และองค์การมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ และมีความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชนไม่เลือกปฏิบัติ

2.9 หลักความเสมอภาค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ องค์การมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ รองลงมา คือ องค์การคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ และองค์การมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ โดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ความพิการ หรือสถานของบุคคล

2.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ องค์การจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ รองลงมา คือ การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์การเมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์การของท่านให้ถือเสียงข้างมาก และองค์การมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลงและผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาดาล

จังหวัดลพบุรี กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่าง ๆ ภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก และปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

3. ปัญหา และอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ดังนี้ 1) หลักการตอบสนอง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แต่พบปัญหาในการให้บริการประชาชน เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่าง ๆ บางภารกิจไม่สามารถทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ ประชาชนจึงต้องเดินทางมาติดต่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ทำให้เกิดความล่าช้าและประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ 2) หลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุม ทำให้การแสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ปัญหาและความต้องการของประชาชนส่วนน้อย ทำให้การตัดสินใจถึงปัญหา และความต้องการของประชาชน ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็น องค์การจึงต้องมีการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากการประชุมที่เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น 3) หลักการกระจายอำนาจ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวจึงไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน 4) หลักความเสมอภาค องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความสนิทสนมพวกพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค การช่วยเหลืออีกทั้งการบริหารงานซึ่งมาจากคนละฝ่ายคนละพวก ก็จะได้รับบริการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีการกีดกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้การปฏิบัติต่อกันไม่เสมอภาค 5) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาไม่ปฏิบัติตามเสียงข้างมากและข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติ ซึ่งต้องมีการหาข้อยุติร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นโยบายและกระบวนการขั้นตอนใด ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากการศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

1.1 หลักประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์การมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงาน และมี

การติดตามผลการดำเนินงานในทุกปีงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศราวุฒิ ดวงกรแก้ว, และคนอื่น ๆ, 2564, หน้า 145) ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ สำนักงานเขตประเวศ หลักประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยหิน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานรวมทั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนปฏิบัติงาน และข้อตกลงร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการติดตามและประเมินผล ดังกล่าว

1.2 หลักประสิทธิภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณ ทรัพยากรบุคคลโดยมีการวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศราวุฒิ ดวงกรแก้ว, และคนอื่น ๆ, 2564, หน้า 145) ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสำนักงานเขตประเวศ หลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล โดยมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัย คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.3 หลักการตอบสนอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงมีการลดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานให้รวดเร็วต่อการมารับบริการของประชาชน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรทัย ทวีระวงษ์, 2557, หน้า 2 - 4) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า องค์กรมีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และมีการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและขั้นตอนที่รวดเร็ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยหิน มีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มารับบริการทราบ รวมถึงมีการปรับลดขั้นตอน ระยะเวลาปฏิบัติงาน กำหนดทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ ประกอบกับ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ, 2552, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

1.4 หลักการรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธัญวาทัญญ์ คำมูล, 2559, หน้า 16) ศึกษาเกี่ยวกับ

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลข้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เมื่อองค์กรมีข้อร้องเรียนหรือได้รับคำร้องทั่วไปจากประชาชน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานระหว่างองค์กร และผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตามตำแหน่งงาน รวมถึงมีการดำเนินงานตามแผนงานขององค์กร และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เมื่อเกิดข้อร้องเรียนจากประชาชน การดำเนินการแก้ไขบางภารกิจผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถดำเนินการได้

1.5 หลักความโปร่งใส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือองค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหินเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กมลพร กัลยาณมิตร, 2554, หน้า 207 - 211) ศึกษาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในการปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์กรการบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง ผลการสอบราคาหรือประกวดราคาให้ประชาชนทราบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทุกงานอย่างตรงไปตรงมา ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ประกอบกับ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

1.6 หลักการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่าง ๆ คือองค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านการประชาคม เพื่อเสนอความคิดเห็นรวมถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิภาพรณ ผิวอ่อน, 2559) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรการบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรการบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชาคม โดยผ่านการลงประชามติในประเด็นความเดือดร้อน เพื่อร่วมเสนอความคิดเห็นและแนวทางรวมถึงการแก้ไขปัญหา และจัดลำดับความเดือดร้อนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามลำดับ

1.7 หลักการกระจายอำนาจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน ๆ คือองค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่าอนอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว ภายใต้กฎหมาย ระเบียบกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรทัย ทวีระวงษ์, 2557, หน้า 2 - 4) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต

อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี หลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจ มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงาน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานได้ทุกงาน

1.8 หลักนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ในการบริหารงาน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศราวุฒิ ดวงกรงแก้ว, และคนอื่น ๆ, 2564, หน้า 145) ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเทศ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ และมีความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชนไม่เลือกปฏิบัติ แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับให้ประชาชนได้รับทราบ

1.9 หลักความเสมอภาค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่ม โดยไม่เลือกปฏิบัติ คือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กมลพรรณ พิงด้วง, 2560) ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ โดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ความพิการ หรือสถานของบุคคล แต่เกิดจากความสนิทสนม พวกพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค

1.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินหาข้อตกลง เรื่องต่าง ๆ ภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศราวุฒิ ดวงกรงแก้ว, และคนอื่น ๆ, 2564, หน้า 145) ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเทศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสำนักงานเขตประเทศ หลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่าง ๆ ภายในกลุ่มที่

เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก และปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยมีทำหนังสือบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลเป็น ให้แนวทางสำคัญให้ฝ่ายผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยึดถือในการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ประชาชน ในทุกด้านที่ไม่เกิดแทรกแซงการบริหารและเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ตระหนักให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ยึดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและการให้บริการกับประชาชนอย่างเป็นธรรมทั่วถึง

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรด้านหน้าที่การงานตามหลักการบริหารธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงานของทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม รวมทั้งมีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจเพิ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ได้ผลที่มีประโยชน์ต่อองค์กรและประชาชนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กมลพร กัลยาณมิตร. (2554). ธรรมนูญในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต,**
2554(1), 207 - 211.
- กมลพรรณ พึ่งด้วง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมนูญกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. **วารสารศึกษาศาสตร์**
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 15(2), 112 - 126.
- จิตาภา เร่งมีศรีสุข. (2558). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจริยธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วน**
ท้องถิ่นในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- ชาญชัย จิตเหล่าอาพร. (2552). **การบริหารจัดการท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญยุทธ พวงกำหยาด. (2560). การนำหลักธรรมนูญไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลาง
ตอนล่าง 1. **วารสารจันทร์เกษมสาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 23(44), 49 - 63.**
- โชติ บดีรัฐ. (2558). **เทคนิคการบริหาร.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงตา ราชอาษา. (2558). **แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารตามหลักธรรมนูญในยุคนโยบาย.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2551). **ทิศทางและแนวโน้มของรัฐประศาสนศาสตร์ใน (ประมวลสาระชุด**
วิชาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการรัฐประศาสนศาสตร์). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธงชัย คล้ายแสง. (2562). **หลักธรรมนูญกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.** **วารสารวิจัย**
วิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2(2), 177 - 188.
- ธัญวาทญาณ คำมูล. (2559). **การบริหารจัดการตามหลักธรรมนูญของเทศบาลตำบลช้างเผือก**
จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นิภาพรรณ ผิวอ่อน. (2559). **การบริหารงานตามหลักธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบล**
กุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นิวัฒน์ กมลเพชร. (2564, กุมภาพันธ์ 17). **ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. สัมภาษณ์.**
- นิศารัตน์ ศิลปะเดช. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
ธนบุรี.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ. (2542). **รัฐธรรมนูญน่ารู้.** กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ วันดีศรี. (2556). **การศึกษาความเป็นธรรมนูญของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล**
ในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ปฐม มณีโรจน์. (2554). **สาธารณคดี ภาครัฐในมุมมองกฎหมายการเมืองและการบริหาร.**
กรุงเทพฯ: สุภาภรณ์การพิมพ์.

- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2562). รายชื่อหน่วยงานที่สมควรได้รับรางวัลในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้น พฤศจิกายน 6, 2563 จาก <https://itas.nacc.go.th/report/rpt0302?Year=2019&Keyword=&EAFC3B07=74B17C9AEC80E0D934EFD80E11D80D30>.
- ประดิษฐ์ ประศรีทะโก, จำสืบเอก. (2564, กุมภาพันธ์ 16). ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. สัมภาษณ์.
- ประโยชน์ ส่งกลิ่น. (2551). การปฏิรูปการจัดการภาครัฐ กรณีศึกษาการจัดการภาครัฐแนวใหม่ในประเทศไทยกับประเทศสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประวิช นิลวัชรเมธี. (2556). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 18(1), 380.
- พฤทธิสาณ ชุมพล. (2546). ความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546). เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก 9 ตุลาคม 2546. 2.
- ภาณุวัฒน์ แก้วแหยม. (2564, กุมภาพันธ์ 8). นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. สัมภาษณ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- _____. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, 11 ตุลาคม 2540.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2550.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 6 สิงหาคม 2560.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116, ตอนที่ 63 ง (วันที่ 10 สิงหาคม 2542).
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2553). หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- ฤทัยชนก ศรีบุญเรือง. (2564, กุมภาพันธ์ 15). นักวิชาการศึกษาศึกษาปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยหิน. สัมภาษณ์.
- วรชัย สิงห์ฤกษ์. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของ ชุมชนสหกรณ์ ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรเดช จันทรรคร. (2541). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหายบล็อกการพิมพ์.
- วิจิต บุญสนอง. (2556). **รายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาศ. (2557, มกราคม - มิถุนายน). องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน. **วารสารนักบริหาร, 34(1), 86**.
- ศจี อนันต์นพคุณ. (2542). **กลวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ**. สงขลา: ชลบุตรกราฟฟิค.
- ศราวูฒิ ดาวกรงแก้ว, และคนอื่น ๆ. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร. **วารสารรัชต์ภาคย์ สถาบันรัชต์ภาคย์, 2564(40), 145**.
- ศิรินันท์ ทิพย์เจริญ. (2555). **ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นไทย**. **วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 1(2), 97 - 103**.
- สมคิด พ่วงโพธิ์. (2564, กุมภาพันธ์ 8). นายองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. สัมภาษณ์.
- สมบูรณ์ ศิริประชัย. (2552, พฤษภาคม - สิงหาคม). **ธรรมาภิบาลภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์: นัยต่อ ประเทศไทย**. **รัฐศาสตร์สาร, 30(2), 8 - 120**.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559, กรกฎาคม - กันยายน). **การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล**. **วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 53(3), 1 - 52**.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การ ภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: พรีเมียร์โปร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2552). **หลักธรรมาภิบาลของการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2555). **หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล. (2539). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 113 ตอนที่ 9 ง (วันที่ 30 มกราคม 2539).
- สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 116, ตอนที่ 63 ง (วันที่ 10 สิงหาคม 2542).
- สุทิน ชนะบุญ. (2560). **สถิติกับการวิจัย**. สืบค้น มิถุนายน 15, 2564, จาก <https://online.pubhtml5.com/ecac/vuvg/#p=1>.
- สุพจน์ ทราญแก้ว. (2553). **การจัดการภาครัฐแนวใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 3). **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553(3), 107**.

- เสน่ห์ จัยโต. (2557). **มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. (2561). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี**. สืบค้น กรกฎาคม 5, 2564, จาก <http://www.tambonhuayhin.go.th/tambonhuayhin/mainfile/fileupdate367.pdf>.
- _____. (2564ก). **โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน**. สืบค้น มิถุนายน 2, 2564 จาก http://www.tambonhuayhin.go.th/index.php?mod=news_page&path=news_page&id_sub=211&id_type=1.
- _____. (2564ข). **แผนที่ตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี**. สืบค้น มิถุนายน 2, 2564 จาก http://www.tambonhuayhin.go.th/index.php?mod=blog&path=blog&id_sub=0.
- อรทัย ทวีระวงษ์. (2557). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อาทิตยา สุขศรี. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Kofi, Annan. (2000). **The Report Formed the Basis of the Millennium Declarations Adopted by National Leaders Attending the UN Millennium Summit that September, 2001**. Retrieved February 20, 2021, from http://nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates.
- World Bank. (1992). **Governance and Development**. Washington D.C.: The World Bank.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

.....

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยกำหนดให้มีการสอบถามข้อมูล 3 ตอน คือ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ความน่าเชื่อถือของข้อสรุปในงานวิจัยครั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการให้ข้อมูลของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์กรอกข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง อันจะก่อให้เกิดผลสรุปที่ถูกต้อง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ศศิประภา

(นางสาวศศิประภา พัฒลม)

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

20 - 30 ปี

31 - 40

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

60 - ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา หรือ ปวช.

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งงานผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้บริหาร

ผู้อำนวยการกอง

ข้าราชการ

พนักงาน

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)					
1.1 องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรและ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน					
1.2 องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน					
1.3 องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน					
1.4 องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ					
1.5 องค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ					
2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)					
2.1 องค์กรมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป					
2.2 องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ					
2.3 องค์กรจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่					
2.4 องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว					
2.5 องค์กรสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร					
3. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)					
3.1 องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้					
3.2 องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ					
3.3 องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มาใช้บริการ					
3.4 องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ					
3.5 องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้					

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)					
4.1 องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ					
4.2 องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ					
4.3 องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้					
4.4 องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน					
4.5 องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
5. หลักความโปร่งใส (Transparency)					
5.1 องค์กรมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย					
5.2 องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง					
5.3 องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้					
5.4 องค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง					
5.5 องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชน					
6. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)					
6.1 องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมการแก้ไขปัญหา					
6.2 องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง					
6.3 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ					
6.4 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม					
6.5 องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจผ่านการลงประชามติในประเด็นสาธารณะ					

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)					
7.1 องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร					
7.2 องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม					
7.3 องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน					
7.4 องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร					
7.5 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน					
8. หลักนิติธรรม (Rule of Law)					
8.1 องค์กรบังคับใช้กฎระเบียบอย่างเสมอภาค					
8.2 องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน					
8.3 การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ					
8.4 องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
8.5 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน					
9. หลักความเสมอภาค (Equity)					
9.1 องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติมีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย					
9.2 องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ					
9.3 องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ					
9.4 องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน					
9.5 องค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ					

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)					
10.1 องค์กรมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง					
10.2 องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่างๆ					
10.3 องค์กรมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุปข้อคิดเห็น					
10.4 การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรเมื่อมีเสียงแตกต่างกัน องค์กรของท่านให้ถือเสียงข้างมาก					
10.5 องค์กรมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค ที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

การสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ในธรรมาภิบาล 10 ประการ คือ

1) หลักประสิทธิผล	6) หลักการมีส่วนร่วม
2) หลักประสิทธิภาพ	7) หลักการกระจายอำนาจ
3) หลักการตอบสนอง	8) หลักนิติธรรม
4) หลักการรับผิดชอบต่อ	9) หลักความเสมอภาค
5) หลักความโปร่งใส	10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ตอนที่ 3 ปัญหา และอุปสรรค ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณในความร่วมมือท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ อย่างไรก็ตามข้อมูลท่านจะถูกนำไปสรุปผลในลักษณะภาพรวม ไม่มีผลกระทบหรือความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานทั้งทางตรงและทางอ้อม หากแต่ประโยชน์ต่อการเป็นแนวทางในกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ต่อไป

ขอขอบพระคุณในการอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือของท่าน

ศิริประภา

(นางสาวศิริประภา พัฒลม)

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นาย/นาง/นางสาว.....
 อายุ.....ปี ระดับการศึกษา.....
 ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

2.1 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักธรรมาภิบาล
10 ประการ อย่างไร

2.1.1 หลักประสิทธิภาพ (เช่น การใช้ทรัพยากร และการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์
สูงสุด เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักประสิทธิภาพอย่างไร

.....

2.1.2 หลักประสิทธิผล (เช่น ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
ของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณ เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ
ตามหลักประสิทธิผลอย่างไร

.....

2.1.3 หลักการตอบสนอง (เช่น การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่
กำหนด แก่ประชาชนผู้รับบริการ เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักการตอบสนอง
อย่างไร

.....

2.1.4 หลักความรับผิดชอบ (เช่น รับผิดชอบต่องาน และมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน
เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบอย่างไร

.....

2.1.5 หลักความโปร่งใส (เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใสอย่างไร

.....

.....

.....

2.1.6 หลักการมีส่วนร่วม (เช่น รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน หรือหน่วยงานอื่น, ประชาชนมีส่วนร่วมวางแผน ตัดสินใจ เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมอย่างไร

.....

.....

.....

2.1.7 หลักการกระจายอำนาจ (เช่น มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักการกระจายอำนาจอย่างไร

.....

.....

.....

2.1.8 หลักนิติธรรม (เช่น การออกกฎระเบียบข้อบังคับ มีการกำหนดขอบเขตการใช้ อำนาจอย่างชัดเจน เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

2.1.9 หลักความเสมอภาค (เช่น บุคลากรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักความเสมอภาคอย่างไร

.....

.....

.....

2.1.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (เช่น การลงมติในเรื่องต่างๆ เมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์การของท่านให้ถือเสียงข้างมาก เป็นต้น) และท่านมีแนวทางการบริหารจัดการตามหลักมุ่งเน้นฉันทามติอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรค ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

3.1 ท่านคิดว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน (เช่น บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนผู้มารับบริการ เป็นต้น) มีปัญหา และอุปสรรค หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Reliability Statistics

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.981	50

Item-Total Statistics

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
หลักประสิทธิผล1.1	51	3	5	4.22	.503
หลักประสิทธิผล1.2	51	3	5	4.24	.551
หลักประสิทธิผล1.3	51	3	5	4.35	.594
หลักประสิทธิผล1.4	51	3	5	4.31	.616
หลักประสิทธิผล1.5	51	3	5	4.35	.559
หลักประสิทธิภาพ2.1	51	3	5	4.22	.577
หลักประสิทธิภาพ2.2	51	3	5	4.25	.688
หลักประสิทธิภาพ2.3	51	3	5	4.14	.601
หลักประสิทธิภาพ2.4	51	3	5	4.16	.674
หลักประสิทธิภาพ2.5	51	3	5	4.24	.586
หลักการตอบสนอง3.1	51	3	5	4.24	.551
หลักการตอบสนอง3.2	51	3	5	4.31	.616
หลักการตอบสนอง3.3	51	3	5	4.49	.543
หลักการตอบสนอง3.4	51	3	5	4.47	.612
หลักการตอบสนอง3.5	51	3	5	4.20	.491
หลักการะับผิดชอบ4.1	51	3	5	4.22	.541
หลักการะับผิดชอบ4.2	51	3	5	4.24	.551
หลักการะับผิดชอบ4.3	51	3	5	4.27	.603
หลักการะับผิดชอบ4.4	51	3	5	4.39	.568
หลักการะับผิดชอบ4.5	51	3	5	4.14	.530
หลักความโปร่งใส5.1	51	3	5	4.22	.541
หลักความโปร่งใส5.2	51	3	8	4.43	.755
หลักความโปร่งใส5.3	51	3	5	4.39	.568
หลักความโปร่งใส5.4	51	3	5	4.39	.568
หลักความโปร่งใส5.5	51	3	5	4.33	.554
หลักการมีส่วนร่วม6.1	51	3	5	4.16	.505

หลักการมีส่วนร่วม6.2	51	3	5	4.35	.658
หลักการมีส่วนร่วม6.3	51	3	5	4.43	.539
หลักการมีส่วนร่วม6.4	51	3	5	4.35	.594
หลักการมีส่วนร่วม6.5	51	1	5	4.18	.713
การกระจายอำนาจ7.1	51	2	5	4.04	.564
การกระจายอำนาจ7.2	51	3	5	4.18	.555
การกระจายอำนาจ7.3	51	3	5	4.14	.664
การกระจายอำนาจ7.4	51	3	5	4.18	.518
การกระจายอำนาจ7.5	51	3	5	4.29	.540
หลักนิติธรรม8.1	51	2	5	4.12	.621
หลักนิติธรรม8.2	51	3	5	4.49	.579
หลักนิติธรรม8.3	51	3	5	4.39	.635
หลักนิติธรรม8.4	51	3	5	4.29	.610
หลักนิติธรรม8.5	51	3	5	4.16	.543
หลักความเสมอภาค9.1	51	2	5	4.12	.621
หลักความเสมอภาค9.2	51	3	5	4.27	.568
หลักความเสมอภาค9.3	51	3	5	4.25	.595
หลักความเสมอภาค9.4	51	3	5	4.24	.619
หลักความเสมอภาค9.5	51	2	5	4.25	.627
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ10.1	51	3	5	4.14	.530
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ10.2	51	3	5	4.39	.568
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ10.3	51	3	5	4.25	.523
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ10.4	51	3	5	4.37	.631
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ10.5	51	3	5	4.35	.522

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (ค่า IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

เกณฑ์การให้ความเชื่อมั่น:

- ค่าความเชื่อมั่นระดับ +1 หมายถึง ใช้ได้
 ค่าความเชื่อมั่นระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 ค่าความเชื่อมั่นระดับ -1 หมายถึง ใช้ไม่ได้

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ	ความเชื่อมั่น			รวม คะแนน ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)					
1.1 องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรและ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน	+1	+1	0	+2	0.67
1.2 องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+3	1.00
1.3 องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน	+1	+1	+1	+3	1.00
1.4 องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ	+1	+1	+1	+3	1.00
1.5 องค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	+1	+1	+1	+3	1.00
2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)					
2.1 องค์กรมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป	+1	+1	+1	+3	1.00
2.2 องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ	+1	+	+1	+3	1.00
2.3 องค์กรจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+3	1.00
2.4 องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว	+1	+1	0	+2	0.67

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ	ความเชื่อมั่น			รวม คะแนน ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.5 องค์กรสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร	+1	+1	+1	+3	1.00
3. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)					
3.1 องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้	+1	+1	0	+2	0.67
3.2 องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+3	1.00
3.3 องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ	+1	+1	+1	+3	1.00
3.4 องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ	+1	+1	+1	+3	1.00
3.5 องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้	+1	+1	+1	+3	1.00
4. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)					
4.1 องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ	+1	+1	0	+2	0.67
4.2 องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ	+1	+1	+1	+3	1.00
4.3 องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	+1	+	0	+2	0.67
4.4 องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน	+1	+1	+1	+3	1.00
4.5 องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	0	+2	0.67
5. หลักความโปร่งใส (Transparency)					
5.1 องค์กรมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยมตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย	+1	0	+1	+2	0.67
5.2 องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง	+1	0	+1	+2	0.67

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ	ความเชื่อมั่น			รวม คะแนน ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5.3 องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบ ความถูกต้องได้	+1	0	+1	+2	0.67
5.4 องค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มี ประสิทธิภาพสูง	+1	0	+1	+2	0.67
5.5 องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่างๆ มีการสรุป และเปิดเผยต่อสาธารณชน	+1	0	+1	+2	0.67
6. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)					
6.1 องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ ร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมการแก้ไขปัญหา	+1	0	+1	+2	0.67
6.2 องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอ ปัญหา/ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	+2	0.67
6.3 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ	+1	0	+1	+2	0.67
6.4 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอ ความเห็น โดยการจัดเวทีประชาคม	+1	0	+1	+2	0.67
6.5 องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจ ในผ่านการลงมติในประเด็นสาธารณะ	+1	+1	0	+2	0.67
7. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)					
7.1 องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร เพื่อให้การ ดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร	+1	+1	+1	+3	1.00
7.2 องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่าย ต่างๆ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00
7.3 องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจในการ ดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	+1	+1	0	+2	0.67
7.4 องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการ ดำเนินงานที่ดีขององค์กร	+1	+1	+1	+3	1.00
7.5 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน	+1	+1	+1	+3	1.00
8. หลักนิติธรรม (Rule of Law)					
8.1 องค์กรบังคับใช้กฎระเบียบอย่างเสมอภาค	+1	+1	+1	+3	1.00

กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ	ความเชื่อมั่น			รวม คะแนน ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
8.2 องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของประชาชน	+1	+1	+1	+3	1.00
8.3 การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติ ตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ	+1	+1	+1	+3	1.00
8.4 องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+3	1.00
8.5 องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความ ความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผล บังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน	+1	+1	+1	+3	1.00
9. หลักความเสมอภาค (Equity)					
9.1 องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติ มีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+3	1.00
9.2 องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและ งบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+3	1.00
9.3 องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการ บริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ	+1	+1	0	+2	0.67
9.4 องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่า เทียมกัน	+1	+1	+1	+3	1.00
9.5 องค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ	+1	+1	+1	+3	1.00
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)					
10.1 องค์กรมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการ แสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+3	1.00
10.2 องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่างๆ	+1	+1	+1	+3	1.00
10.3 องค์กรมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุป ข้อคิดเห็น	+1	+1	+1	+3	1.00
10.4 การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรเมื่อมี เสียงแตกต่างกันองค์กรของท่านให้ถือเสียงข้างมาก	+1	+1	+1	+3	1.00
10.5 องค์กรมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการ ปฏิบัติงานตามข้อตกลง	+1	+1	+1	+3	1.00
					0.881

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

1. นายธีระภัทร กลิ่นจันทร์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์	อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.อังคณา อุดมพันธ์	อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๕/๕๗๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายภัทรภัทร กลิ่นจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เครื่องมือในการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริประภา พัดลม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรรัตน์ บริสุทธิ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๖๔๒ ๗๔๘๕ - ๙๓ ต่อ ๒๓๑, ๐ ๓๖๔๑ ๑๑๕๐

โทรสาร ๐ ๓๖๔๑ ๑๑๕๐

Email : human_Tru@hotmail.co.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ มนส. ๕๕๕/๒๕๖๓ ก วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือในการวิจัย

๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ

ด้วย นางสาวศิริประภา พัดลม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรรัตน์ บริสุทธิ์)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 ที่ มนส. ๙๕๐/๒๕๖๓ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นค่าใช้จ่ายตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.อังคณา อุดมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือในการวิจัย

๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ

ด้วย นางสาวศิริประภา พัดลม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาศาล จังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรรัตน์ บรินสุทธิ)
 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริประภา พัดลม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 12 เดือน มกราคม พ.ศ. 2538
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	117 หมู่ที่ 2 ตำบลม่วงค่อม อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี 15230
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2565 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี